

Wiadomości KSN Solidarność

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Nr 5-6(242-243)

maj – czerwiec 2016 r.

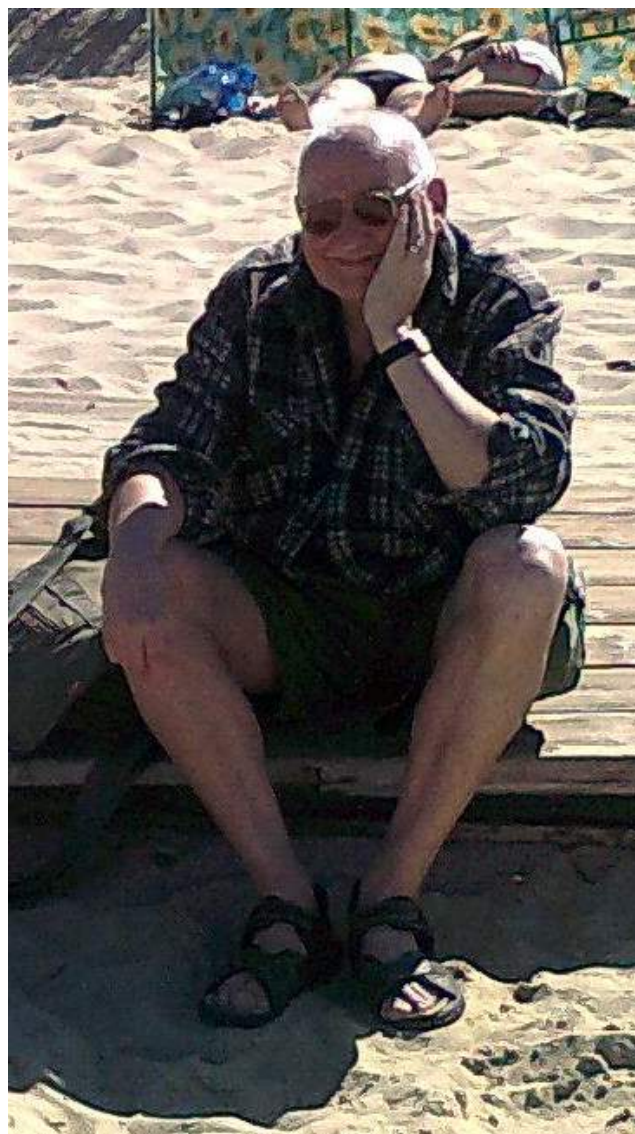

Foto: Ewa Sobieszcańska

A może tak w Polskę, panie, panowie.....

Pięknych wakacji życzy Redakcja „Wiadomości KSN”

Spis treści na s. 32

O Planie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Nasz kolega Kazimierz A. Siciński w swej korespondencji internetowej podaje link do opracowania „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” i zachęca do zapoznania się z nim. Po lekturze tego planu naszyły mnie egoistyczne refleksje z nutą żalu. W latach dziewięćdziesiątych i później, na licznych spotkaniach KSN z Komitetem Badań Naukowych, z Ministerstwem Edukacji Narodowej, a także, choć sporadycznie, z ministrami kierującymi innymi resortami, a w szczególności z kierownictwem Ministerstwa Gospodarki, poruszaliśmy problemy powiązania nauki z gospodarką. Rysowaliśmy konieczność szerszego spojrzenia na te zagadnienia, na konieczność zgodnego współdziałania wielu resortów. Były to niewielkie próby ochrony polskich przedsiębiorstw przed nadmiernym przekazaniem ich pod władztwo kapitału obcego. To był inny czas. To był czas beztróskiego przekazywania polskiej gospodarki kapitałowi zagranicznemu. Wymienię kolegów z KSN, którzy najczęściej uczestniczyli w tych rozmowach: Jerzy Dudek, Edward Krauze, Jerzy Olędzki, Wojciech Pillich, Kazimierz A. Siciński, Krzysztof Schmidt-Szałowski. Wiceminister Krzysztof Frąckowiak (KBN) chyba nieraz podzielał nasze poglądy i przekazywał je nawet dalej do innych resortów, ale uprawiano inne myślenie.

No właśnie, chodzi o to, by tam, na szczycie państwa, nie było żenujące myślenie w kategoriach dobra kraju było traktowane poważnie, by o to dobro dbały w sposób spójny wszystkie resorty. Takie podejście znajduję w opracowaniu premiera Mateusza Morawieckiego. Dlatego namawiam do zapoznania się z tym dokumentem. Dla tych najbardziej zabieganych załączam w tym numerze „Wiadomości KSN” skrócony opis tego planu, w którym podaję hasła z tego dokumentu, wzbogacone o kopie slajdów zaczerpniętych z prezentacji Planu: [Plan_na_rzecz_Odpowiedzialnego_Rozwoju_prezentacji.pdf](http://www.mr.gov.pl) (www.mr.gov.pl).

Wszyscy powinni być zainteresowani dobrą realizacją Planu Morawieckiego, którego głównym wskazaniem jest odpowiedzialny rozwój. Oczywiście także zainteresowani są nim ludzie nauki i szkolnictwa wyższego. Raz, jako odbiorcy polepszającej się sytuacji, co powinno się przekładać na lepsze warunki pracy i lepszy byt. Dwa, jako współrealizatorzy planu, gdyż nauka i szkolnictwo wyższe mogą być ważnymi partnerami działań rozwojowych dzięki badaniom naukowym dobremu kształceniu tysięcy młodych ludzi.

Czy w Planie Morawieckiego dostrzega się znaczenie nauki? W części zatytułowanej „Jak to zrobić?”, w punkcie dotyczącym rozwoju innowacyjnych firm, jest napisane: „reformy instytutów naukowo-badawczych”. Zdaję sobie sprawę, że wielu kolegów z instytutów badawczych może odczuwać niepokój. Instytuty badawcze, zwane dawniej JBR-ami, spośród trzech pionów nauki zostały rzucone na najgłębszą wodę. Środki na działalność statutową w instytutach badawczych, z wyjątkiem instytutów spełniających także rolę służb, były procentowo o wiele niższe niż w uczelniach i placówkach PAN. Zniknęło wiele placówek badawczo-rozwojowych. Wyjątkowo duże było też zmniejszenie zatrudnienia, chyba około 40%. Instytuty badawcze musiały zawalczyć o swe istnienie, rywalizując o granty i włączając się po części w specyficzną polską gospodarkę rynkową oraz sięgając po kontakty międzynarodowe. Stąd niepokój, czy instytuty badawczo-rozwojowe przetrwają kolejną reformę.

Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że w KSN mamy świadomość celowości zmian w tej sferze. Wyraźnie to było widać w dyskusji nad projektem noweli ustawy o instytutach badawczych. Zwracano uwagę, że nowela jest zbyt wąska, że koncentruje się na zwiększeniu zarządczych uprawnień resortów, gdy tymczasem potrzeba wiele innych zmian, na przykład zasady oceny instytutów i pracowników tych instytutów. Ze słów „reformy instytutów naukowo-badawczych” nie można odgadnąć, co ta reforma przyniesie. Czy będzie to próba przeniesienia rozwiązań stosowanych w rozwiniętych krajach Zachodu? Przy zupełnie innym stanie gospodarki i relacji w niej panujących dosłowne przeniesienie takich wzorów może pasować jak pięść do nosa. Mam bardziej optymistyczne oczekiwania. Wynika to z kompleksowego projektowania przemian w całej gospodarce. Zmiany cząstkowe mają się „zazębiać” tak, by wspólnie tworzyć nową, silną gospodarkę.

A jak wygląda to w Planie w przypadku nauki rozwijanej w szkolnictwie wyższym? Istnieje przecież przekonanie, że miał rację Stanisław Staszic oczekując od nauki także pomnażania pożytku

praktycznego. Świadomość tej racji jest oczywista i została uwidoczniiona na jednym z przykładowych projektów rozwojowych. No a co z ewentualnymi przemianami w szkolnictwie wyższym? Sam Plan nie porusza tej kwestii. Można jednak przywołać tu wcześniejsze wypowiedzi wicepremiera, ministra Jarosława Gowina, który zapowiadał wprowadzenie dodatkowej ścieżki kariery akademickiej, ścieżki wdrożeniowej. Traktuję to jako poważny sygnał do rozpoczęcia zmian ułatwiających uczelniom realne włączenie się w rozwiązywanie praktycznych, ale ambitnych potrzeb gospodarki krajowej.

W Planie wyraźnie określono znaczenie kształcenia. W części II jako jeden z celów przemian wymienione jest „rzetelne wykształcenie”, a w części III, w której wyszczególnia się obszary, które będą decydować o rozwoju regionalnym i społecznym, wymienia się „edukację”. Rozpisanie szczegółowe dotyczy głównie kształcenia zawodowego, co w znacznej części odnosi się do oświaty. Szkolnictwo wyższe zostało w Planie wymienione, ale jest oczywiście ważnym komponentem jego realizacji w całej perspektywie skierowanej w przyszłość.

Plan jest podporządkowany pragnieniu, by Polska była silnym organizmem. Wskazuje drogę: odpowiedzialny rozwój. Jest skierowany w przyszłość, ale szczegółowo wyznacza zadania i działania na okres trzyletni. Jest więc trzyletnim planem rozwoju, planem otwarcia drogi rozwoju. Być może ten Plan jest ostatnią szansą wyrwania się z przeciętności. Przedarcia się do podmiotów formujących nowy ład gospodarczy i społeczny, z pozycji przedmiotów tego ładu.

Nasuwa się porównanie z okresem po I wojnie światowej. To wtedy, w wyjątkowo trudnych warunkach, nasi przodkowie byli zdolni do podejmowania wielkich zadań. Determinacja, jaka przyświecała np. budowniczym portu w Gdyni, może być dla nas przykładem także obecnie. Oczywiście, świat jest teraz inny, zadania i działania muszą to uwzględniać, ale determinacja jest nam potrzebna tak jak wtedy.

Plan zawiera projekcję konkretnych węzłowych elementów formujących nowy układ gospodarczy i społeczny. Zawiera też propozycje, niektóre dość szczegółowe, które, tak jak to wyraźnie napisano, są tylko przykładami ułatwiającymi poszukiwanie rozwiązań składających się na sukces lub porażkę. Zarysowano celowość reindustrializacji, a w szczególności zbudowania wybranych przedsiębiorstw tradycyjnych – ale nasyconych innowacyjnością i zdolnych do konkurencji na rynku światowym. Uważam to za konieczne. Nie możemy nastawiać się na import wszystkiego i na ograniczenie naszej produkcji do montowni i podwykonawstwa. Przytoczę tu słowa wicepremiera M. Morawieckiego wygłoszone na posiedzeniu sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju: „Pamiętacie Państwo następne takie hasło, że najważniejsze są usługi, że przemysł nie jest ważny i nie trzeba się tym zajmować. Jakoś jednak tak się okazało, że najlepiej przez kryzys gospodarczy przeszły te kraje, które miały mocną bazę wytwórczą – mocną, zdywersyfikowaną bazę przemysłową. Przez ostatnie dwadzieścia kilka lat w dużym stopniu wyprzedaliśmy nasz przemysł, a oprócz tego, nasz przemysł działa na niższych marżach, czyli na niższej rentowności niż przemysł zachodni.”

Wreszcie zwraca się uwagę, że rewolucja przemysłowa wkracza teraz w etap cyfryzacji. Stąd powiązanie rozwoju z cyfryzacją. Trzeba koniecznie rozwinąć aktywność na nowym polu ludzkiej działalności. Przykładem takiej działalności gospodarczej może być światowy sukces polskiej gry komputerowej „Wiedźmin”. Plan jest otwarciem spójnego systemu przemian prowadzących do nowej gospodarki.

Na koniec przytoczę jeszcze raz fragment wypowiedzi M. Morawieckiego: „chciałbym Państwu powiedzieć, że filozofia i logika planu budowane były w taki sposób, aby bardziej porządkować i wspierać oraz tworzyć jak najbardziej optymalne warunki do rozwoju, a nie z poziomu ministerstwa (lub ministerstw) twierdzić, że wiemy najlepiej, czy i jaki rozwijać przemysł. Nie, my tego do końca nie wiemy, chociaż – oczywiście – słuchamy i spotykamy się z przedstawicielami różnych instytucji, słuchamy głosów biznesu, a także podglądamy te kraje, które 10-15 lat temu były na podobnym etapie rozwoju, a rozwinęły się dużo lepiej niż Polska, staramy się czerpać wzorce.”

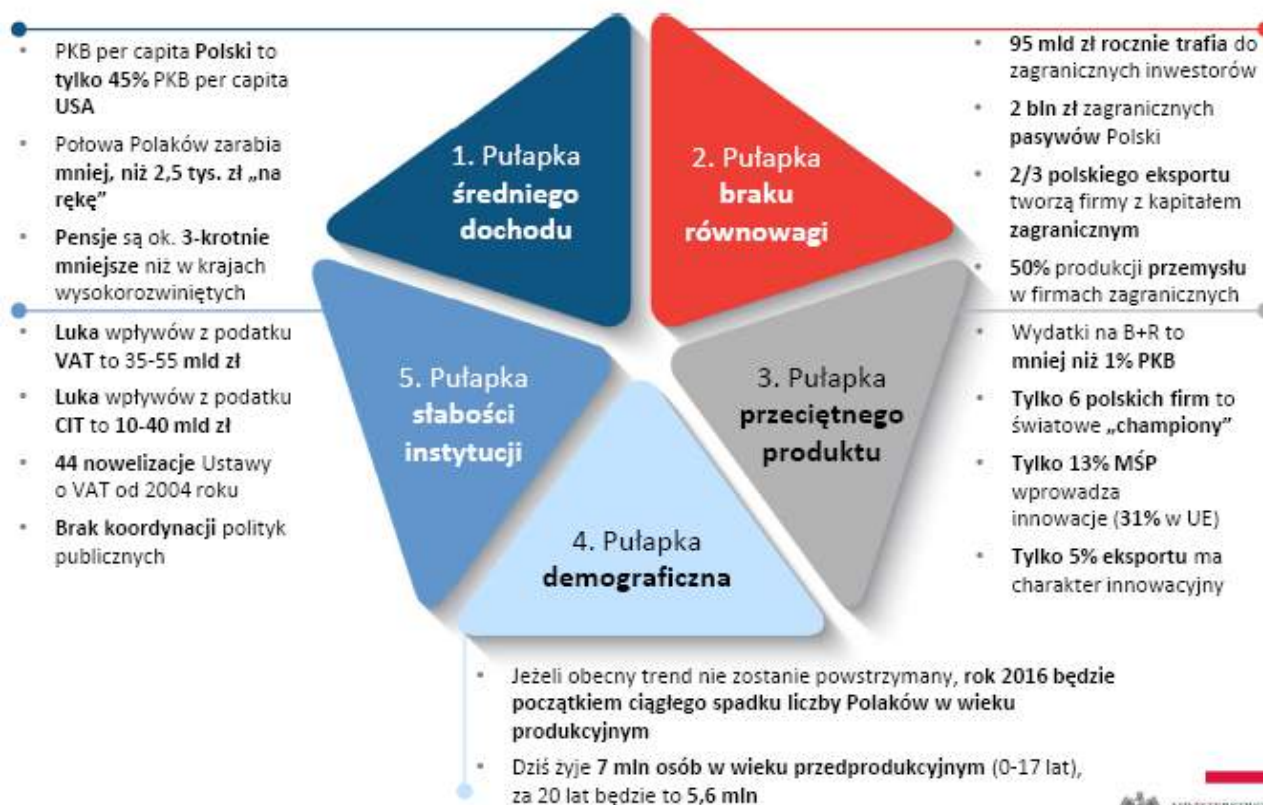
Janusz Sobieszkański

Skrót Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, zwany też Planem Morawieckiego, składa się z czterech części: 1. Diagnoza; 2. CEL: Uwolnienie własnego potencjału dla odpowiedzialnego rozwoju Polski i podniesienia jakości życia Polaków; 3. Jak to zrobić?; 4. Harmonogram i cele.

1. Diagnoza

Polska wpadła w 5 pułapek rozwojowych

Wzrost PKB w tempie 3,8%, ale poziom inwestycji ma trend spadkowy.

Różnica PKB i PNB (W Polsce w 2014 r. było to 14 miliardów euro).

Wzrost gospodarki Polski był uzależniony od kapitału zagranicznego. Taki model rozwoju nie może być kontynuowany.

Dług publiczny, w szczególności wobec zagranicy, narastał [...] gdy dochody budżetowe jako % PKB spadały.

W 2016 roku rozpocznie się spadek liczby pracujących Polaków.

Polska gospodarka rośnie szybciej niż zarobki Polaków [...] a oszczędności w stosunku do PKB spadają.

Na niecałe 5% Polaków przypada 25% ogółu dochodów.

Wzrost skoncentrowany w nielicznych ośrodkach. Niewykorzystany potencjał rozwojowy licznych mniejszych ośrodków miejskich i wiejskich.

W polskiej gospodarce wciąż brakuje krajowego kapitału. Kapitał zagraniczny odpowiada za kluczową część polskiej gospodarki (2/3 polskiego eksportu, 50% produkcji przemysłu, 65% sektora bankowego):

- 99,8% firm w Polsce to MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa), odpowiadają za 2/3 PKB przedsiębiorstw, a zatrudniają 70% osób.
- 0,2% większych firm to za mało dla innowacyjnej gospodarki – na całym świecie to większe przedsiębiorstwa mają wystarczające środki na B+R i chronią kraj przed tzw. drenażem mózgow.
- Polscy przedsiębiorcy są zmuszeni konkurować niskimi kosztami pracy, a nie wyższą jakością i innowacyjnością.

Polskie firmy borykają się z przerostem biurokracji i niesprawnością sądownictwa.

2. CEL: Uwolnienie własnego potencjału dla odpowiedzialnego rozwoju Polski i podniesienia jakości życia Polaków

Rozwój polskich firm i kapitału podstawą silnej i zamożnej Polski

MINISTERSTWO ROZWOJU 16

Więcej polskiej gospodarki w polskiej gospodarce

Polska musi w pełni **wykorzystać własny potencjał** rozwojowy i włączyć mniejsze miasta oraz obszary wiejskie w procesy rozwojowe, żeby zbudować silną gospodarkę we wszystkich regionach.

Naszym strategicznym celem jest **pomnażanie polskiego kapitału**, finansowego, społecznego, technologicznego i w zakresie edukacji.

Polskie firmy muszą dostać **pozytywny impuls od Państwa**, który pobudzi je do rozwoju i stworzy warunki do powstawania wysokopłatnych miejsc pracy.

Niezbędna „Gra do jednej bramki” – odejście od Polski resortowej, współpraca z partnerami społecznymi, pracodawcami i związkami zawodowymi.

Administracja musi być dla obywatela, a nie obywatel dla administracji.

3. Jak to zrobić?

5 filarów rozwoju gospodarczego Polski

3.1. Reindustrializacja

Koncentracja zasobów na branżach, w których Polska może uzyskać przewagi konkurencyjne

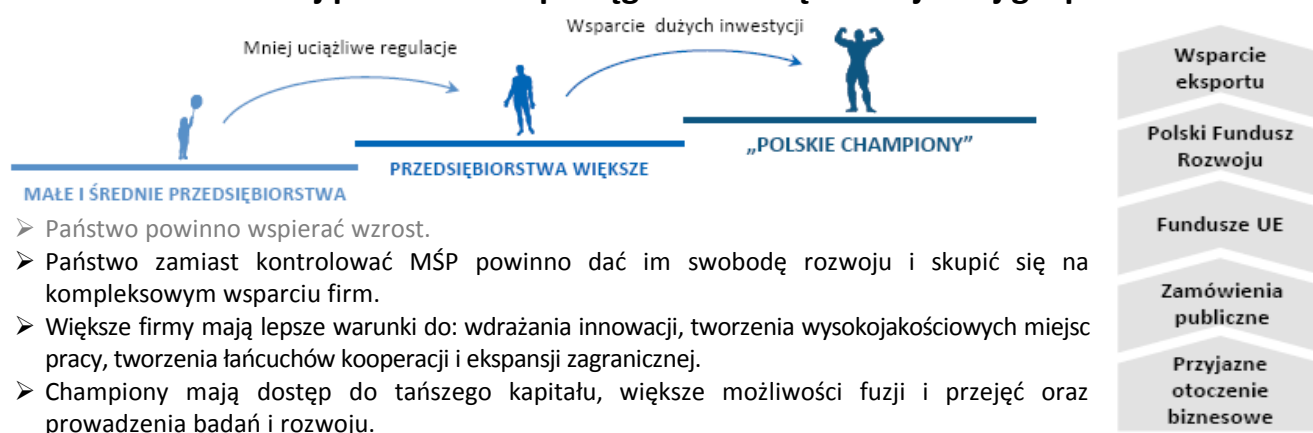
Przykładowe gałęzie przemysłu, w których istnieje szansa na uzyskanie wiodącej pozycji na rynku globalnym:

- Przemysł lotniczy
- Przemysł zbrojeniowy
- Przemysł samochodowy (części)
- Przemysł stoczniowy
- IT
- Przemysł chemiczny
- Przemysł meblarski
- Przetwórstwo spożywcze.

Przykładowe programy rozwojowe:

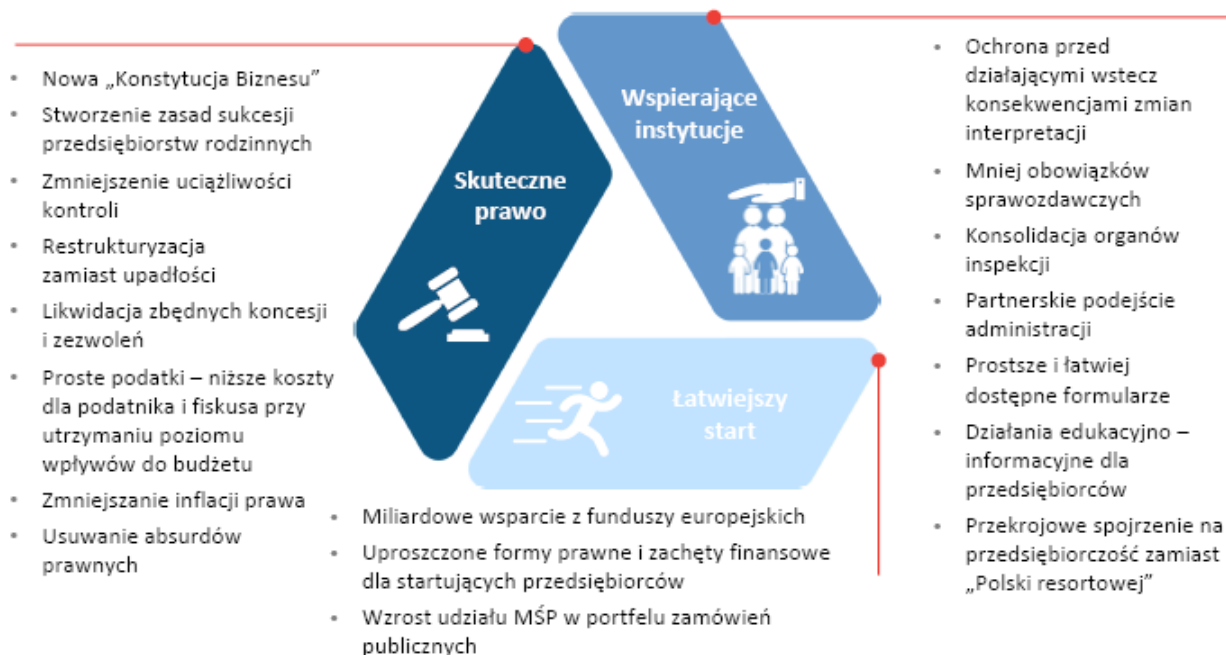
- „Żwirko i Wigura” (Zaprojektowanie i budowa pełnej gamy polskich dronów).
 - „Batory” (Przesunięcie polskiego sektora stoczniowego w kierunku produkcji większych, wyspecjalizowanych jednostek o wyższej wartości dodanej: polski prom pasażerski, okręty o napędzie LNG, gazowce LPG).
 - „Cyberpark Enigma” (Cyberbezpieczeństwo, analiza danych, specjalistyczne usługi IT, superkomputer).
 - „Luxtorpeda 2.0” (Pojazdy komunikacji miejskiej, pociągi metra, pojazdy z napędem niskoemisyjnym).
 - „Centrum Rozwoju Biotechnologii im. Kazimierza Funka” (Zaawansowane genetyki i leki biopodobne).
 - „Polskie wyroby medyczne” (Polskie leki z potencjałem eksportowym).
 - „Polski Kombajn Górniczy” (Maszyny górnicze i budowlane, technologia gazyfikacji węgla).
 - „Miasta Średniej Wielkości Centrami Zaawansowanego Outsourcingu” (Nowoczesne usługi biznesowe).
- Zapraszamy inwestorów zagranicznych. Inwestycjom uznanym za najlepsze oferujemy wsparcie.

3.2. Rozwój polskich firm pociągnie za sobą rozwój całej gospodarki

- Państwo powinno wspierać wzrost.
- Państwo zamiast kontrolować MŚP powinno dać im swobodę rozwoju i skupić się na kompleksowym wsparciu firm.
- Większe firmy mają lepsze warunki do: wdrażania innowacji, tworzenia wysokojakościowych miejsc pracy, tworzenia łańcuchów kooperacji i ekspansji zagranicznej.
- Champions mają dostęp do tańszego kapitału, większe możliwości fuzji i przejęć oraz prowadzenia badań i rozwoju.

Międzyresortowe wsparcie dla polskich przedsiębiorców

Jeszcze w tym roku: Nowa ustawa o zamówieniach publicznych – kwiecień 2016, Nowa „Konstytucja Biznesu” – IV kw. 2016, opracowanie Pakietu zmian dla MŚP – IV kw. 2016

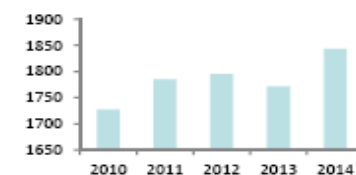
Nowa „Konstytucja Biznesu”

Założenia Projektu

Cel	<ul style="list-style-type: none"> • ustanowienie fundamentalnych zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym w relacjach z urzędami • ograniczenie barier prawnych dla przedsiębiorców • ułatwienia we współpracy przy innowacyjnych projektach
Zakładany efekt	<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie kosztów związanych z formalnymi wymogami prowadzenia działalności gospodarczej • więcej innowacyjnych firm z siedzibą w Polsce
Przesłanki	<ul style="list-style-type: none"> • brak spójności wewnętrznej obecnych regulacji • brak mechanizmów odpowiadających na współczesne wyzwania związane z prowadzeniem firmy
Potencjal na kolejne projekty	<ul style="list-style-type: none"> • międzyresortowy przegląd ustaw związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej

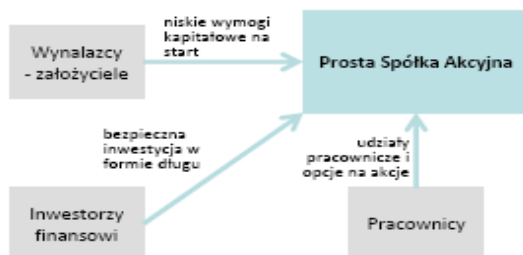
Zasięg projektu

Liczba przedsiębiorstw niefinansowych w Polsce (tys.)

Źródło: GUS

Prosta Spółka Akcyjna – optymalna forma prawna dla start-upów

Najważniejsze korzyści

- najpopularniejsze klauzule związane z inwestycjami zdefiniowane na poziomie ustawy
- minimalny poziom formalności
- zabezpieczenie interesów założycieli i inwestorów
- rozwiązania zachęcające do lokowania firm w Polsce
- uwolnienie potencjału twórczego i inwestycyjnego

34

Innowacyjny biznes to wysokopłatne miejsca pracy i większe zyski budujące polski kapitał

Współpraca nauki z biznesem

- Wykorzystanie istniejącej infrastruktury publicznej (Centra Transferu Technologii, inkubatory przedsiębiorczości)
- Reforma instytutów naukowo-badawczych aby ich infrastruktura i zasoby pracowały dla gospodarki
- Ogłoszenie programów strategicznych „pierwszej prędkości” w PARP i NCBiR z krótką ścieżką decyzyjną
- Powiązanie wsparcia innowacyjności z innymi politykami, np. przemysłową

Innowacje dual use

Cel

Szybkie zmiany

Nowa ustawa o innowacyjności

- Nowelizacja – czerwiec 2016**
- Korzystniejsze opodatkowanie aportu własności intelektualnej i przemysłowej
 - Szersza lista kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R
 - Zwrot gotówkowy dla nowopowstających przedsiębiorstw

Przygotowanie nowej ustawy – I połowa 2017

Start in Poland

- Inicjatywa, która pozwoli przełamać bariery komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań stworzonych przez start-upy
- Zbudowanie sieci kontaktów z osobami odpowiedzialnymi za innowacje w dużych spółkach
- Nowe warunki finansowania ze środków europejskich - 1 mld zł w ramach m.in. PO IR
- Rozwiązywanie problemów administracji i samorządów przez start-upy (np. Smart City)

35

3.3. Kapitał dla rozwoju

Ponad bilion złotych w najbliższych latach na inwestycje. (Polskie firmy, sektor bankowy, fundusze rozwojowe, fundusze UE, instytucje międzynarodowe.)

System wsparcia oszczędności emerytalnych Polaków.

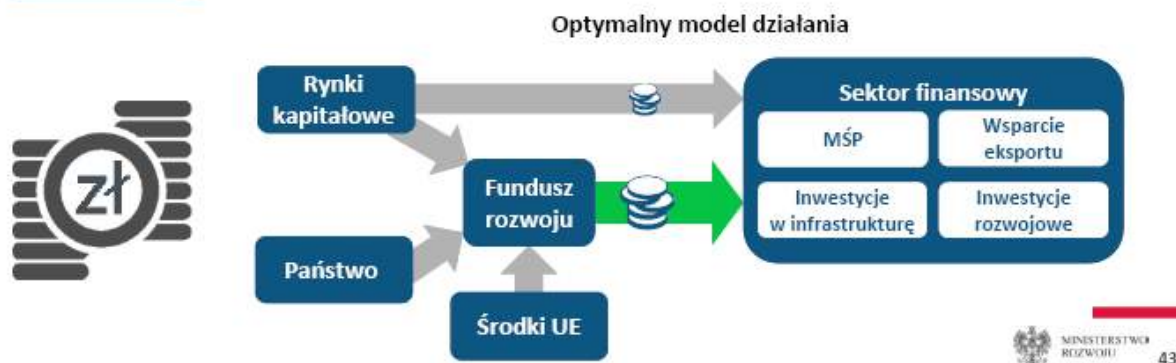
Akcjonariat pracowniczy jako odpowiedź na spadek zapotrzebowania na pracę.

Fundusze unijne – inwestować, a nie „wydawać”. Koncentracja środków na projektach trwale korzystnych.

Jednolita polityka i spójna strategia.

Polski Fundusz Rozwoju kompleksowym narzędziem wspierającym rozwój.

	Założenia Projektu	Integrowane instytucje
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Polski bank rozwoju o dużym potencjale inwestycyjnym Narzędzie realizacji polityki gospodarczej Państwa Profesjonalny nadzór właścicielski 	
Zakładany efekt	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie skali działalności umożliwiającej realizację dużych projektów 	
Przesłanki	<ul style="list-style-type: none"> Konieczność sfinansowania projektów o kluczowym znaczeniu dla rozwoju Polski Pozyskiwanie kapitału na światowych rynkach 	
Potencjał na kolejne projekty	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie we współpracy z Polskim Funduszem Rozwoju możliwości spółek Skarbu Państwa (m.in. PZU, PKO BP) 	

Efektywne wykorzystanie środków z instytucji międzynarodowych.

3.4. Ekspansja zagraniczna

Polskie firmy otrzymają kompleksowe wsparcie w ekspansji zagranicznej. Wspieranie nowych kierunków ekspansji polskich firm. Profesjonalne wsparcie eksportu.

3.5. Rozwój społeczny i regionalny

Najlepsza inwestycja to inwestycja w dzieci. (Program 500+, Kompleksowy program demograficzny.)

Szkolnictwo zawodowe dopasowane do potrzeb rynku.

Stabilny rozwój Polski to rozwój polskich regionów.

Włączenie małych miast, obszarów wiejskich i rodzinnych gospodarstw rolnych w procesy rozwojowe.

Specjalizacje Polski wschodniej.

Inteligentne zamówienia publiczne będą sprzyjać rozwojowi gospodarki i rynku pracy

Roczne zamówienia publiczne: 85 PKB = 160 mld PLN. Wdrożenie jednolitej polityki zakupowej na poziomie rządu może przynieść oszczędności ok. 5-12 %.

Kluczowe zasady budowania nowej polityki zakupowej:

1. Odejście od kryterium najniższej ceny.
2. Uwzględnienie na etapie zakupu kosztów eksploatacji.
3. Ułatwienia dla małych i średnich firm.
4. Punkty za innowacyjność.
5. Klauzule społeczne i promujące stabilne miejsca pracy.

Życie bez wizyty w urzędzie.

Cyfryzacja to wygoda i więcej pieniędzy dla państwa i polskich rodzin.

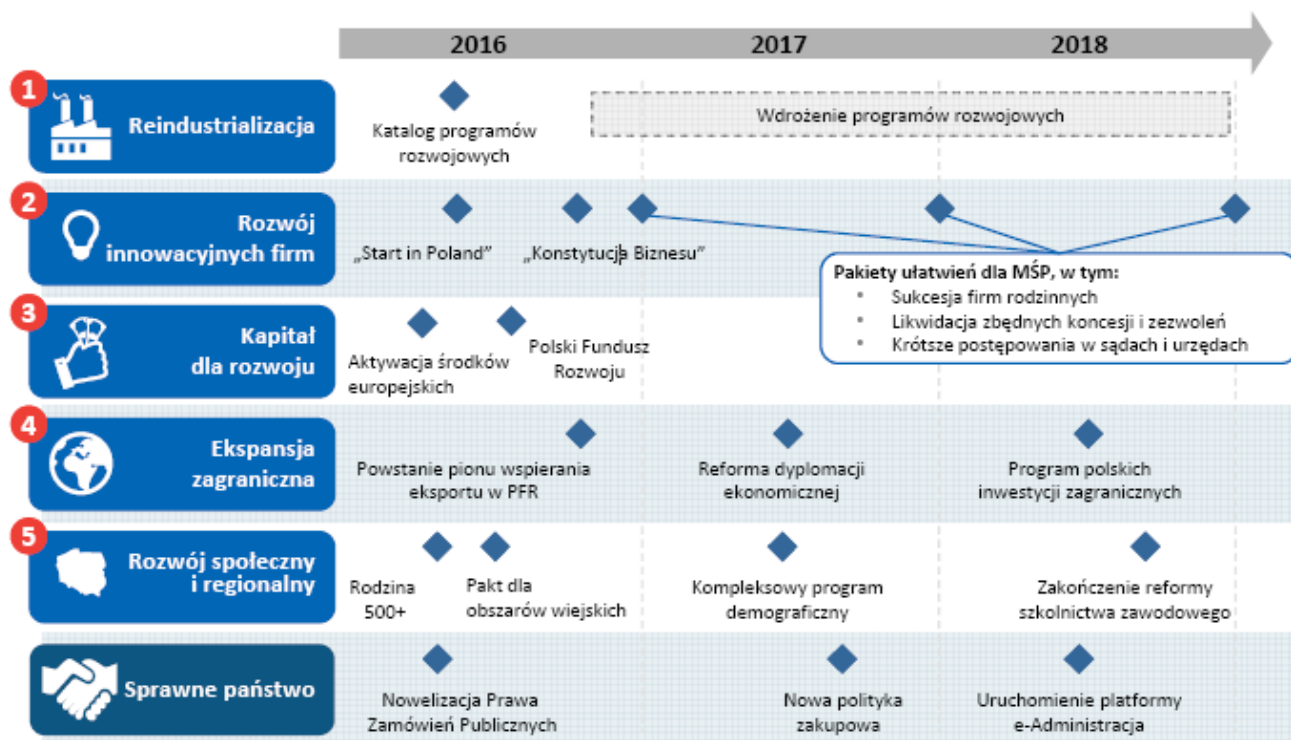
Solidne finanse publiczne fundamentem odpowiedzialnego rozwoju.

Polityka energetyczna uchroni Polaków i polskie firmy przed nadmiernymi kosztami energii.

Rozwój infrastruktury to ważny element rozwoju polskich regionów. (Budowa spójnej sieci dróg, nadrobienie zaległości na kolei).

Sprawny i skuteczny model działania administracji.

IV. Harmonogram i cele

Cele na rok 2020

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

PORZĄDEK OBRAD Prezydium KSN z dn. 21.05.2016 r.

Warszawa, biuro SNIIO, ul. Twarda 44/15; 21.05.2016 r., godz. 10.30-14.00

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Prezydium.
4. Komunikaty.
5. Działania bieżące KSN – Prawo o szkolnictwie wyższym, projekt zmiany ustawy o Instytutach Badawczych.
6. Sprawy finansowe.
7. Przygotowanie materiałów na posiedzenie Rady KSN 18.06.2016 r.
8. Przygotowanie do Walnego Zjazdu Delegatów.
9. Sprawy różne.
10. Wolne wnioski.
11. Zakończenie obrad.

Komunikat z posiedzenia Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Warszawa, 21.05.2016 r.

W posiedzeniu wzięło udział 12 członków Prezydium Rady KSN, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej KSN oraz zaproszona kol. Ewa Tomaszewska, posłanka na Sejm RP, członek Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

Po zatwierdzeniu porządku obrad oraz przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia Prezydium przeprowadziło dyskusję z udziałem kol. E. Tomaszewskiej. Tematem dyskusji były: przygotowywana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ustawa „deregulacyjna” oraz procedowana przez Parlament ustawa modyfikująca zapisy ustawy o Instytutach Badawczych. Wskazywano na przychylnie deklaracje przywrócenia poprzednich zapisów dotyczących możliwości zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy między cywilnymi pracownikami uczelni publicznych a Ministrem jako stroną. Były one deklarowane przez Pana Prezydenta Andrzeja Dudę w trakcie kampanii wyborczej oraz wyartykułowane w stanowisku Pani Elżbiety Rafalskiej, Ministra Rodziny, Pracy i Spraw Socjalnych, a przekazane w liście skierowanym do Ministra NiSzW. Omawiając sprawę ustawy o Instytutach Badawczych zastanawiano się, czy istnieje zagrożenie powrotu do pierwotnych zapisów projektu. Pojawiło się ono w związku z wystąpieniem Pani Minister J. Emilewicz podczas posiedzenia Sejmowej Komisji ENiM i w związku z wystąpieniem Ministra NiSzW z 12 maja 2016 roku, skierowanego do Sekretarza Rady Ministrów.

Prezydium podjęło decyzję o zwróceniu się do Pani Premier z prośbą o pomoc w rozwiązaniu tych kwestii. Równolegle kol. posłanka E. Tomaszewska deklaruje pomoc i apelowała o zintensyfikowanie naszych działań na poziomie parlamentarnym.

Oprócz wymienionych kwestii Prezydium podjęło działania, które są powiązane z przygotowaniem czerwcowego posiedzenia Rady (sprawozdania Przewodniczącego i Przewodniczących Komisji Rady, uchwały finansowe oraz opracowanie uchwał nieprzyjętych podczas WZD, propozycje zmian w Regulaminie Rady Sekcji) oraz wrześniowego Walnego Zebrania Delegatów (Regulamin Sekcji, planowany przebieg, zaproszenia).

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej została poproszona o przedstawienie wniosków z kontroli Komisji Rewizyjnej dotyczących zgodności działania Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” z postanowieniami Statutu i innych przepisów prawa wewnątrz związkowego. Prowadzono dyskusję wyjaśniającą stanowiska stron. Dodatkowo omawiano sytuację w AWF w Katowicach oraz utrudnienia dla IB i uczelni w dostępie do środków POIR.

Sporządził: Bogusław Dołęga.

Szanowna Pani Beata Szydło
Prezes Rady Ministrów

Szanowna Pani Premier,

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” łączy wiele nadziei ze zmianą polityczną, do której doszło w ostatnich wyborach prezydenckich i parlamentarnych. Nadzieja ta jest ściśle powiązana z deklaracjami usunięcia wspólnie przez nas dostrzeżonego problemu lat ubiegłych – braku rzeczywistego dialogu ekip rządzących z innymi podmiotami, w tym w szczególności ze Związkiem Zawodowym „Solidarność”. KSN w wielu zagadnieniach ściśle identyfikowała się z propozycjami stawianymi przez Państwa ugrupowanie, a obecnie stara się aktywnie włączać w działania podejmowane przez Gabinet Pani Premier, gdyż widzimy, jak w wielu miejscach należy jak najszybciej dokonać zmian naprawczych. Z nadzieją przyjęliśmy zapowiedzi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dokonania bieżących modyfikacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uważamy, że nastał czas by przywrócić ustawowe zapisy umożliwiające zawieranie ponadzakładowych układów zbiorowych pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych z ministrem jako stroną. Podczas usuwania tych zapisów przez poprzednią koalicję wskazywaliśmy wraz z Państwem na to działanie jako łamanie zapisów Konstytucji oraz umów międzynarodowych. Deklarację ich przywrócenia składał podczas kampanii wyborczej Pan Prezydent Andrzej Duda wraz z przedstawicielami Prawa i Sprawiedliwości. Obecnie Pani Minister Elżbieta Rafalska skierowała na ręce Pana Wicepremiera Jarosława Gowina list, w którym wyjaśnia tę sprawę i deklaruje pomoc w jej realizacji. Przywrócenie usuniętych zapisów może pomóc w znalezieniu dodatkowych rozwiązań prawnych dotyczących spraw pracowniczych, których nie przewidziano w zakresie tematycznym rozpisanego przez MNiSzW konkursu na założenia do przygotowywanej w późniejszym czasie nowej ustawy dotyczącej szkolnictwa wyższego. Nie hamując procesu legislacyjnego chcemy wprowadzić te zmiany na drodze propozycji poselskiej, aby jednak było to możliwe, niezbędna jest przychyłność strony rządowej, stąd też zwracamy się do Pani Premier o pomoc w tej sprawie.

Drugą przyczyną powstania tego listu jest wystąpienie z 12 maja br. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w którym została zaproponowana zmiana stanowiska Rządu w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytutach Badawczych. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wielokrotnie zwracała uwagę na wady prawa dotkliwe dotyczące Instytutów Badawczych. Również zwracaliśmy się w tej sprawie do Pana Premiera Jarosława Gowina, który podczas naszego spotkania w dniu 28 grudnia 2015 roku zapewnił nas, iż sprawy dotyczące Instytutów będą ściśle z nami uzgadniane, a dotyczący ich przygotowywany projekt zmian ustawy będzie przed uruchomieniem ścieżki legislacyjnej przekazany związkom zawodowym w celu wypracowania wspólnych, jak najlepszych rozwiązań. Z wielkim zaskoczeniem przyjęliśmy informację, iż posłowie zrzeszeni w Klubie PiS wnieśli projekt zmiany ustawy dotyczący Instytutów Badawczych, który – co gorsze – zawiera zapisy dotyczące jedynie jednego problemu i to w formie całkowicie marginalizującej uprawnienia związków zawodowych, będących konstytucyjnym reprezentantem podstawowego podmiotu Instytutów, bo jego pracowników. Nie negując samej potrzeby wzmocnienia kompetencji ministra nadzorującego zwracamy uwagę, że tak prosta forma jej realizacji, może skutkować zbyt szybkim tempem reorganizacji Instytutów, która będzie odbywać się bez udziału czynnika społecznego, jakim są związki zawodowe.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ Solidarność zwraca się do Pani Premier o utrzymanie projektu ustawy o Instytutach Badawczych w wersji przyjętej przez Sejm w dniu 20 maja 2016 r., który będąc kompromisem wprowadza wnioskowane przez posłów zmiany w Państwowych Instytutach Badawczych. Równocześnie wnioskujemy o rozpoczęcie prac nad projektem ustawy, która kompleksowo wprowadzi rozwiązania mające na celu jak najlepsze wykorzystanie potencjału Instytutów Badawczych, doprowadzi do istotnej poprawy ich funkcjonowania oraz znacząco podniesie efektywność ich działania. Podkreślamy, że efektem tych prac powinien być dojrzały projekt ustawy, poddany procesowi konsultacji społecznych. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” deklaruje gotowość udziału w tych pracach, zarówno na etapie opracowywania założeń zmian, jak i w fazie konsultacyjnej. **Z wyrazami szacunku**

Z-ca Przewodniczącego
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Jerzy Dudek

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

w sprawie zmian w Statucie NSZZ „Solidarność” oraz Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zgłasza wymienione dalej zmiany w Statucie NSZZ „Solidarność”. Zmiany powinny udostępnić członkostwo w Związku szerszemu gronu osób w szkołach wyższych oraz osobom wykształconym, zwłaszcza od początku aktywności zawodowej.

Drugim pilnym zadaniem jest nadanie jednoznaczności Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”, zgodnie z zasadami tworzenia prawa i praworządności. Obecna niejednoznaczność stanowi m.in. zagrożenie dla integralności Związku.

Statut NSZZ „Solidarność

§ 5

1. Związek zrzesza pracowników pozostających w stosunku pracy bez względu na podstawę zatrudnienia, jak również uczniów przyzakładowych szkół zawodowych świadczących pracę na rzecz zakładu pracy lub pobierających naukę zawodu, uczniów szkół pomaturalnych i studentów świadczących pracę zarobkową oraz uczestników studiów doktoranckich, osoby wykonujące pracę nakładczą, osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, a także osoby czerpiące środki utrzymania z pracy wykonywanej na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy. *Ciąg dalszy bez zmian.*

Ordynacja wyborcza NSZZ „Solidarność

§ 16

7. Po zakończeniu zgłaszania kandydatur na posiedzeniu wyborczym, przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy lub kolejno list częściowych kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

§ 97

4. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy lub kolejno list częściowych kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

§ 125

8. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy lub kolejno list częściowych kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

§ 154

1. KKW ma prawo:

- 1) wglądu do wszystkich dokumentów związanych z wyborami nadzorowanymi przez KKW i sprawdzanie ich zgodności z Ordynacją wyborczą NSZZ „Solidarność”,
 - 2) do bezpośredniej kontroli czynności wyborczych przeprowadzanych na walnym zebraniu delegatów lub kongresie, w tym pracy komisji mandatowo-wyborczej i skrutacyjnej.
 - 3) stwierdzenia nieważności wyborów wymienionych w § 153 pkt.1, w wyniku rozpatrzenia odwołań, o których mowa w §§ 113, 145 oraz 153 pkt 6, lub z inicjatywy własnej KKW w terminie 60 dni od daty wpływu; podstawę stwierdzenia nieważności wyborów stanowi złamanie przepisów prawa wewnątrzwiązkowego. Decyzja KKW przekazywana jest organizacji związkowej wraz z uzasadnieniem. W uzasadnionych przypadkach podany termin może być przedłużony o 30 dni.
2. Członek lub pełnomocnik KKW w trakcie nadzorowania wyborów zwraca uwagę na niezgodność czynności wyborczych z prawem wewnątrzwiązkowym, mogącą stanowić podstawę do unieważnienia wyborów.

Uzasadnienie zmian w Statucie NSZZ „Solidarność”

Działając na rzecz pozyskiwania nowych członków Związku w szkołach wyższych oraz osób z wyższym wykształceniem, w pierwszej kolejności należy usunąć formalne przeszkody, jakie stanowi dotychczasowy zapis § 5 Statutu¹. Niezrozumiałe jest lekceważenie wieloletnich starań KSN w tym zakresie. W szkolnictwie wyższym:

¹ Obecny § 5 Statutu NSZZ „S”:

1. Związek zrzesza pracowników **zatrudnionych na podstawie umowy o pracę** (także spółdzielczej umowy o pracę), a w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych zatrudnionych na podstawie członkostwa (wyboru, powołania, mianowania), jak również **uczniów przyzakładowych szkół zawodowych** świadczących pracę na rzecz zakładu pracy lub pobierających naukę zawodu, osoby wykonujące pracę nakładczą, osoby wykonujące prace na podstawie umowy agencyjnej, a także osoby czerpiące środki utrzymania z pracy wykonywanej na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy. Członkami Związku mogą być także bezrobotni, emeryci i renciści oraz osoby odbywające zastępczą służbę wojskową. Utrata zatrudnienia, a także powołanie do odbycia zasadniczej służby wojskowej nie oznaczają utraty członkostwa.

- a) Zatrudnienie części nauczycieli akademickich następuje na podstawie mianowania. Formalnie, zgodnie z § 5 pkt. 1 statutu, do NSZZ „Solidarność” nie mogą należeć mianowani nauczyciele akademicy.
- b) Część studentów, także studiów stacjonarnych, podejmuje pracę zarobkową w różnym wymiarze. Osobom tym należy umożliwić wybór należenia do organizacji młodzieżowej lub związku zawodowego, względnie do obu organizacji.
- c) W zapisie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”²: „Uczestnicy studiów doktoranckich prowadzonych w uczelni mają także obowiązek odbywania praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu (art. 197 ust. 3). Występuje sytuacja podobna jak w wypadku uczniów szkół zawodowych świadczących pracę na rzecz zakładu pracy. Dla doktorantów uczelnia jest „zakładem pracy”, w którym odbywają praktykę. Ponadto część doktorantów dodatkowo wykonuje większy zakres prac dydaktycznych od wymaganego ustawą, na podstawie umów–zlecenia, a niektórzy dodatkowo pracują także poza uczelnią.
- d) Możliwością przynależności do organizacji związkowej należy objąć uczniów szkół pomaturalnych, które mogą prowadzić także uczelnie. Dla tych uczniów interesująca może być przynależność do uczelnianej organizacji związkowej.
- e) Studenci i uczniowie często znajdują zatrudnienie w zakładach, w których brak organizacji związkowej. Wtedy możliwość należenia do związku zawodowego istnieje wyłącznie na uczelni.

Uzasadnienie zmian w Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”

Zaliczane do podstawowych praw obywatela, prawo do dobrej legislacji i prawo do dobrej administracji, niestety, jak pokazała praktyka, nie zostały zachowane w Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”³. Niespójność i niekompletność regulacji już przyniosły negatywne skutki, a mogą przyczynić się do jeszcze poważniejszych. Możliwość stwierdzenia nieważności wyborów „z inicjatywy własnej KKW (w) każdym czasie”, może sparaliżować działalność Związku na każdym poziomie. Ordynacja wymaga znaczącego uzupełnienia, aby nie dopuszczać do niejednoznaczności, które mogą doprowadzić do rozbicia Związku.

Niezbędne są:

- a) Jednoznaczny wymóg zamykania osobno każdej listy cząstkowej, tak, aby nie było różnic w interpretacji prawa.
- b) Podanie długości czasu na definitywne uznanie ważności wyborów. Niedopuszczalne jest uznanie za nieważną procedury wyborczej w „każdym czasie”. Termin może być inny niż 60 dni, może być przedłużony, lecz musi być ściśle określony. Działanie organów Związku nie może być zawieszona w niepewności, a prawo nie może mieć „charakteru instrukcyjnego”. Upływ terminu musi powodować skutki prawne.

Druga zmiana podkreśla potrzebę rzetelnego uzasadnienia swojej decyzji przez KKW; uzasadnienie nie może polegać na lakonicznym przywołaniu paragrafów Ordynacji Wyborczej. Zmiana w ust. 2 nakłada obowiązek poinformowania o nieprawidłowych czynnościach wyborczych i możliwości unieważnienia wyborów. Utrudni to nieformalne działania okołowyborcze.

W sprawie zmian Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”, przyjętej uchwałą Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 20/2013, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wypowiada się na podstawie własnych doświadczeń. Krajowa Komisja Wyborcza NSZZ „Solidarność” decyzją nr 10/2014 orzekła nieważność wyboru Rady Krajowej Sekcji Nauki, którą to decyzję uchwałą nr 2/14 z 18 listopada 2014 r. podtrzymała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. Jednak wynik głosowania KK w sprawie unieważnienia wyborów do Rady KSN, w którym za unieważnieniem głosowało 45, przeciwko unieważnieniu 35, a wstrzymało się od głosu 11 członków, świadczy o poważnej trudności jednoznacznego zinterpretowania Ordynacji wyborczej przez kierownictwo Związku. Obszerny komentarz do prawnej sytuacji w Związku – przy obecnej Ordynacji wyborczej – znajduje się w materiale pt. „Potrzebna rewolucja »Solidarności« w „Solidarności” – na tle uchwały KK o podtrzymaniu decyzji o unieważnieniu wyborów do Rady KSN”, umieszczonym w Wiadomościach KSN nr 11-12/2014⁴.

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

² Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005 Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.).

³ Uchwała KK nr 20/2013 ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”.

⁴ www.solidarnosc.org.pl/ksn/pl

SPOTKANIE KSN Z KIEROWNICTWEM MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

**Informacja o spotkaniu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
04.05.2016 r.**

4 maja br. w MNiSW odbyło się spotkanie przedstawicieli Prezydium KSN i Rady SWiN ZNP z wiceministrem nauki i szkolnictwa wyższego prof. Aleksandrem Bobko w sprawie działań dotyczących zmiany ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ze strony KSN w spotkaniu udział wzięli: kol. Bogusław Dołęga, Marek Kisilowski, Tadeusz Kulik i Wojciech Pillich. Ze strony ZNP kol. Janusz Rak, Stanisław Różycki oraz Janusz Szczerba. Ministerstwo oprócz sekretarza stanu prof. Aleksandra Bobko reprezentowała zast. dyrektora Ewa Trojanowska.

Spotkanie nastąpiło w wyniku naszej interwencji w związku z uzgodnieniami podjętymi w trakcie naszego wcześniejszego spotkania z wiceministrem prof. A. Bobko w dniu 17 marca 2016 roku (Komunikat w załączeniu). W sprawie projektu tzw. ustawy deregulacyjnej KSN wypowiedziała się dwukrotnie, przedstawiając swoje propozycje w piśmie z dnia 14.03 br., uprzedzając projekt Ministerstwa oraz w piśmie z dnia 20.04 br., odnosząc się do projektu ministerialnego. W zdecydowanej większości nasze propozycje i uwagi niestety nie zostały uwzględnione w projekcie ministerialnym, a spotkanie miało służyć omówieniu dalszych działań stron w sprawie nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Przedstawiciele Ministerstwa poinformowali stronę związkową odnośnie zasad, w oparciu o które powstał projekt zmian ustawy PSW. Strona związkowa przedstawiła postulaty, które ze względu na pilną potrzebę wprowadzenia i ich wagę powinny znaleźć się w zapisach ustawy. Niestety, w chwili obecnej Ministerstwo nie zamierza dokonać zmian ze względu na ograniczenia czasowe, wynikające z konieczności uzgodnień międzyresortowych. Przedstawiciele Ministerstwa zobowiązali się do nie wnoszenia uwag blokujących postulaty związkowe, jeżeli będą przedstawiane w procesie legislacyjnym.

Przewodniczący KSN NSZZ „S”
Bogusław Dołęga

Tekst komunikatu ze spotkania z dnia 17.03.2016 r. przedstawicieli Rady KSN z prof. dr hab. Aleksandrem Bobko – Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Spotkanie odbyło się 17 marca 2016 roku w Biurze Senatorskim w Rzeszowie. Prof. Aleksandrowi Bobko – Sekretarzowi Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Senatorowi RP — towarzyszył dr Jan P. Gałkowski.

Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność” reprezentowali: Bogusław Dołęga — przewodniczący, Maria Sapor, Jerzy Dudek, Wojciech Pillich – wiceprzewodniczący, Marek Kisilowski – przewodniczący Komisji ds. Komunikacji i Rozwoju Związku.

Przedstawiciele Krajowej Sekcji Nauki przedstawili postulaty dotyczące między innymi:

- wizji zmian w prawie, powiązanych z odbiurokratyzowaniem systemu nauki i kształcenia na poziomie wyższym;
- potrzeby doraźnych, a w dalszej perspektywie zasadniczych zmian systemu szkolnictwa wyższego i nauki;
- konieczności zasadniczych zmian w systemie prawnym w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego w celu wdrożenia Europejskiej Karty Naukowca, a tym samym umożliwienia uzyskania certyfikatu HR, gdyż w obecnym stanie prawnym żaden podmiot naukowy w Polsce nie powinien legalnie uzyskać certyfikatu HR;
- przywrócenia właściwej, zgodnej z ustawą o związkach zawodowych, roli Związków Zawodowych w procesach zarządzania publicznym szkolnictwem wyższym w Polsce;
- przywrócenia uprawnień stronie rządowej do zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy w szkolnictwie wyższym;
- poprawy jakości kształcenia, w tym zahamowania procesu wyprowadzania kształcenia w formie podleceń innym podmiotom;
- podjęcia działań naprawczych w obszarze Instytutów Badawczych przy jednoczesnym zaniechaniu incydentalnych zmian w przepisach, które nie służą prawidłowemu rozwiązaniu rzeczywistych, istniejących problemów;
- konieczności wprowadzenia zasadniczych zmian w procedurach dyscyplinarnych stosowanych wobec nauczycieli akademickich.

Strony uzgodniły, że:

- po zebraniu i wstępnym opracowaniu zgłoszonych propozycji deregulacyjnych Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zorganizuje spotkanie z przedstawicielami NSZZ „Solidarność” i Związku Nauczycielstwa Polskiego w celu uzgodnienia dalszych działań w zakresie zmiany przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym;

- Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie planuje finansowania niepublicznych szkół wyższych w ramach dotacji podstawowej i dotacji na cele inwestycyjne;
- Postulaty KSN dotyczące poselskiego projektu zmiany ustawy o Instytutach Badawczych zostaną przekazane Panu prof. L. Sirko odpowiedzialnemu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego za pion Instytutów Badawczych.

W pozostałych kwestiach dialog będzie kontynuowany później, gdyż na obecnym etapie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie podziela opinii przedstawionych przez Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”, bądź nie posiada jeszcze jednoznacznego stanowiska w podniesionych kwestiach.

Komunikat podpisali: Prof. A. Bobko – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego i B. Dołęga – Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki.

DZIAŁANIA W SPRAWIE USTAWY O ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: kns@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/kns>

L.p. 13/W/20162

Warszawa, dn. 14..04.2016 r.

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw z dnia 22 marca 2016 roku

Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” zwraca się z prośbą o wprowadzenie następujących zmian w projekcie z dnia 22 marca 2016 r. ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw. Proponowane zmiany dotyczą art. 1 ww. projektu.

W zmianie 2) proponuje się zmienić art. 1¹ pkt 1)

2) po art. 1 dodaje się art. 1¹ w brzmieniu:

„Art. 1¹. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) osobie wykonującej pracę zarobkową - należy przez to rozumieć pracownika w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.) oraz osobę świadczącą osobiście pracę za wynagrodzeniem na rzecz podmiotu zatrudniającego nieprzerwanie przez okres co najmniej 6 miesięcy na innej podstawie niż stosunek pracy, niezatrudniająca do tej pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia, **w tym doktorantów i studentów**”;

Uzasadnienie

Część studentów studiów dziennych świadczy pracę, łącząc studia z zatrudnieniem. Sytuacja taka występuje zwłaszcza na ostatnich latach studiów.

Wszyscy uczestnicy studiów doktoranckich są ustawowo (ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym) zobowiązani do prowadzenia określonej liczby zajęć dydaktycznych. Ponadto część doktorantów podejmuje się prowadzenia dodatkowych zajęć dydaktycznych, na podstawie umowy o pracę z uczelnią.

W sytuacji uczelni przedstawiony postulat jest szczególnie uzasadniony, gdyż dodatkowo Europejska Karta Naukowca wymaga stosowania się do *Zasady niedyskryminacji (...pracodawcy nie będą w jakikolwiek sposób dyskryminować naukowców...)*. Dotyczy to także studentów i doktorantów zatrudnianych przy wykonywaniu projektów badawczych.

W zmianie 16) proponuje się zmienić art. 25, ust. 2.

16) W art. 25:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy. Czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności, o którym mowa w zdaniu poprzednim, obejmuje czas dojazdu i powrotu z miejsca wykonania doraźnej czynności oraz czas wykonania doraźnej czynności.”

Uzasadnienie

Usunięto ostatnie zdanie, ponieważ w działalności związkowej, szczególnie ponadzakładowej, zdarzają się sytuacje interwencyjne, a także niezbędne szkolenia związkowe, wymagające dłuższych czynności niż jeden dzień roboczy.

W zmianie 16) proponuje się zmienić art. 25¹.ust. 2.

d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organizacja, o której mowa w ust. 1, przedstawia co **pół roku** – według stanu na ostatni dzień **półrocza** – w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po tym **półroczu**, podmiotowi zatrudniającemu albo dowódcy jednostki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, informację o liczbie członków, o których mowa w ust. 1.”,

e) po ust. 2 w dodanych ust. 3-9 proponuje się zmienić ust. 4, 5, 7 oraz dodać **ust. 10**:

„4. **Zakładowa organizacja związkowa, która nie wypełniła w terminie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, do czasu wykonania tego obowiązku nie ma prawa reprezentowania wszystkich zatrudnionych, a jej uprawnienia ogranicza się do załatwiania bieżących spraw swoich członków.**”

„5. Podmiot zatrudniający, a także dowódca jednostki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może zwrócić się do właściwego okręgowego inspektora pracy o ustalenie liczby członków organizacji związkowej, o których mowa w ust. 2, na ostatni dzień danego **półrocza**. Do wniosku należy dołączyć informację, o której mowa w ust. 2.”

„7. Właściwy okręgowy inspektor pracy w terminie 14 dni od dnia doręczenia dokumentów, o których mowa w ust. 6, wydaje decyzję w sprawie ustalenia liczby członków organizacji związkowej, o których mowa w ust. 2, na ostatni dzień danego **półrocza**.”

Uzasadnienie

Nie ma podstaw przedstawianie co kwartał podmiotowi zatrudniającemu albo dowódcy jednostki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, informacji o liczbie członków. Liczby członków organizacji związkowych nie ulegają częstym zmianom. Składanie informacji co kwartał stanowi jedynie obciążenie biurokratyczne.

Dodaje się **ust. 10** w brzmieniu:

„10. **Wymóg, o którym mowa w ust. 2 nie dotyczy organizacji:**

- **która jest jedyną organizacją, działającą u podmiotu zatrudniającego,**

- **dla których podmiot zatrudniający potrąca z wynagrodzeń i odprowadza (przelewa) na konto organizacji związkowej składki członkowskie.**”

Uzasadnienie

Jeżeli u podmiotu zatrudniającego działa jedna organizacja związkowa, której członkom składki są potrącane z wynagrodzeń i odprowadzane na konto organizacji związkowej, to wymóg, o którym mowa w ust. 2 jest zbędny, gdyż podmiot zatrudniający ma bieżącą informację o liczbie członków.

W zmianie 17) proponuje się zmianę art. 25³ w brzmieniu:

art. 25³ „1. Reprezentatywną zakładową organizacją związkową jest:

1) zakładowa organizacja związkowa będąca jednostką organizacyjną albo organizacją członkowską ponadzakładowej organizacji związkowej uznanej za reprezentatywną na podstawie art. 25² ust.1 pkt.1 ustawa zrzeszająca co najmniej 7% osób wykonujących pracę zarobkową zatrudnionych u podmiotu zatrudniającego lub

2) zakładowa organizacja związkowa zrzeszająca co najmniej 10% osób wykonujących pracę zarobkową, zatrudnionych u podmiotu zatrudniającego.”

Uzasadnienie

Objęcie pełnym prawem koalicji związkowej wszystkich osób świadczących osobiście pracę za wynagrodzeniem bez względu na podstawę zatrudnienia może, choć nie musi, oznaczać zwiększenia liczebności związkowej. W przypadku uczelni wyższych i innych jednostek naukowych, w których zdecydowana większość osób zatrudniona jest na umowę o pracę lub na podstawie mianowania, wzrost ten może być znikomy. Podniesienie progów reprezentatywności z 7 do 10% i z 10 do 15% przy stosunkowo małym poziomie uzwiązkowienia, może natomiast oznaczać dla tych organizacji związkowych utratę reprezentatywności. Dlatego też postulujemy utrzymanie dotychczasowych wysokości progów reprezentatywności związkowej organizacji zakładowej.

W zmianie 20) proponuje się uzupełnienie zmiany przez podział w art. 27 ust. 3 na dwa ustępy 3 i 4 oraz jego uzupełnienie, jak następuje:

Art. 27.

„3. Regulaminy nagród i premiowania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z **zakładowymi organizacjami związkowymi.**”

„4. Zasady podziału środków na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej **oraz jednostce sektora finansów publicznych są uzgadniane z zakładowymi organizacjami związkowymi.**”

Uzasadnienie

Wyższe uczelnie publiczne od 2005 r. nie należą do sfery budżetowej, mimo że ich podstawowa działalność (dydaktyczna i naukowa – statutowa), w tym wynagrodzenia pracowników, jest finansowana z budżetu państwa. Skutkuje to tym, że jakiegokolwiek podwyżki wynagrodzeń nie są uzgadniane, a w wielu przypadkach nawet nie konsultowane ze zakładowymi organizacjami związkowymi. Prowadzi to do wielu patologii, gdyż realizowana jest wtedy zasada tzw. uznawalności bezpośredniego przełożonego, co w efekcie daje rozpiętość średnich wynagrodzeń zasadniczych pracowników z tym samym stopniem/tytułem naukowym i na tym samym stanowisku w tej samej uczelni, często dwu-trzy krotną. Umożliwia to Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dotyczące zasad wynagradzania pracowników uczelni publicznych, które określa jedynie minimalne stawki wynagrodzenia na danym stanowisku. Maksymalne mogą być dowolne.

W zmianie 23) proponuje się zmianę w art. 30 c) ust. 5 poprzez wykreślenie określenia: „zrzeszające pracowników” po słowie „albo”, czyli zmianę w brzmieniu:

„5. Jeżeli w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania, regulaminów nagród i premiowania, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, planu urlopów lub regulaminu pracy, okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art.135 § 2 i 3 Kodeksu pracy, wykazu prac, których mowa w art.151 § 4 Kodeksu pracy lub indywidualnego rozkładu czasu pracy, o których mowa w art. 8 ust. 2-4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U z 2012 r .poz. 1155 oraz 2013 r. poz. 567), organizacje związkowe albo organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu art. 25³ ust.1-2 ustawy, nie przedstawią wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzje w tych sprawach podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych.”

d) po ust.6 proponujemy ust.7 zapisać w zmienionym brzmieniu:

„7. W przypadku, gdy u podmiotu zatrudniającego działa jedna reprezentatywna zakładowa organizacja związkowa w rozumieniu art.25³ ust. 1-2 ustawy pracodawca ma obowiązek uwzględnienia jej stanowiska.”

Uzasadnienie

Prawo do uzgodnienia wymienionych regulaminów i innych dokumentów wskazanych w art. 30 ust.5 ustawy mają wszystkie zakładowe organizacje związkowe (niezależnie od reprezentatywności). Jeśli uzgodnienie wspólnego stanowiska byłoby niemożliwe, to powinno ono nastąpić z organizacjami reprezentatywnymi w rozumieniu art. 25³ ust.1-2.

Proponowany zapis ust. 7 narzuca jednoznaczną interpretację gwarantującą uwzględnienie przez pracodawcę stanowiska jedynej działającej w zakładzie reprezentatywnej organizacji związkowej.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

DZIAŁANIA W SPRAWIE USTAWY PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

w dniu 20 kwietnia zostały przekazane do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nasze uwagi dotyczące projektu zmian ustawy PSW. Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy aktywnie włączyli się w pracę i przestali uwagi swoich środowisk, a byli to między innymi: Środowisko Uczelni Wrocławia, UAM oraz Uniwersytetu Przyrodniczego z Poznania, Politechniki Koszalińskiej i inni. W ostatecznej wersji dokumentu umieściliśmy również w formie załącznika list, który powstał z inicjatywy (jak również co do jego treści) KZ Uniwersytetu Warszawskiego (szczególne podziękowanie dla kol. Ryszarda Zielińskiego!). Niestety, nie wszystkie uwagi mogliśmy uwzględnić, a w szczególności z przesłanych już po wystaniu naszych uwag przez środowisko SGGW (mamy nadzieję, że będziemy je mogli wykorzystać podczas spotkania z Ministerstwem, do którego dążymy). Nie ukrywam, że szczególne podziękowanie należą się kol. Marii Sapor wraz z ekipą współpracującą, czyli kol. Krysi Andrzejewskiej, kol. Wojtkowi Pillichowi i Markowi Kisilowskiemu.

Bogusław Dołęga

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: knsn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/knsn>

L.p. 14/W/162

Warszawa, dn. 20.04.2016 r.

Szanowny Pan
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda

Szanowny Panie Prezydencie,

Podczas zmiany ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym w 2014 roku, pomimo naszych starań⁵, Pana poprzednik, Prezydent Komorowski swoim podpisem pozbawił związki zawodowe działające w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego możliwości zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy. W trakcie prezydenckiej kampanii wyborczej środowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” bardzo pozytywnie przyjęło Pana deklarację przywrócenia poprzednich ustawowych zapisów dotyczących tej sprawy. W chwili obecnej Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poddaje pod konsultacje społeczne projekt zmian tejże Ustawy. Uważamy, że zmiana tej ustawy powinna zawierać również zmiany przywracające poprzednie zapisy prawa. Jako reprezentacja pracowników wyższych uczelni podjęliśmy działania w tej sprawie na poziomie Ministerstw Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Doceniając umocowanie roli Prezydenta, jak również znając Pana stanowisko w tej sprawie, zwracamy się do Pana z gorącą prośbą o pomoc w skutecznym przywróceniu utraconych praw związków zawodowych do możliwości zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy w obszarze szkolnictwa wyższego.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

⁵ List KSN NSZZ „Solidarność” (Lp.45/W/14) z dnia 4 sierpnia 2014 roku skierowany do Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w sprawie nowelizacji Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw.

**Szanowny Pan
Jarosław Gowin
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego**

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” z nadzieją powitała zapowiedzi Pana Ministra dotyczące koniecznych zmian prawa w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego. Słuszne jest podzielenie tych działań na dwa etapy: potocznie zwanym „deregulacyjnym”, zawierającym pilne zmiany, naprawiające najistotniejsze błędy w obecnie obowiązujących zapisach prawa, oraz tych w dalszej perspektywie, polegających na opracowaniu nowego prawa, które polskiemu systemowi nauki i szkolnictwa wyższego da całkiem nową perspektywę. KSN NSZZ „Solidarność” jako reprezentacja skupiająca osoby z całego przekroju środowiska nauki i szkolnictwa wyższego, w ich imieniu od samego początku sygnalizowała potrzebę wprowadzenia wielu zmian naprawczych.

Nasze wspólne rozmowy: najpierw 27 grudnia 2015 roku z Panem Premierem, a następnie w dniu 17 marca 2016 roku z Panem Sekretarzem Stanu prof. A. Bobko, zakończyły się uzgodnieniem dalszych konsultacji. Niestety do obiecanych konsultacji nie doszło przed upublicznieniem projektu ustawy poddanego procesowi uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Możliwość szerszego przedstawienia postulatów przez KSN NSZZ „Solidarność” pojawiła się dopiero podczas spotkania reprezentacji dwóch central związkowych w dniu 4 maja 2016 roku z Panem Sekretarzem Stanu, prof. A. Bobko, za co serdecznie dziękujemy. Dziękujemy również za złożone podczas tego spotkania deklaracje dotyczące poparcia Ministerstwa w stosunku do naszych działań na poziomie Parlamentu. Mamy nadzieję, że w ten sposób, nie burząc przyjętego przez Ministerstwo harmonogramu zmian, uda się nam w Parlamencie skutecznie wprowadzić uzgodnione wspólnie przez obie centrale związkowe następujące zapisy:

– Art. 110 ust. 2 w brzmieniu:

„2. Pracownicy dydaktyczni są zatrudniani na stanowiskach:

- 1) docenta;
- 2) starszego wykładowcy;
- 3) wykładowcy;
- 4) lektora lub instruktora.”
na czas określony.”

– Art. 134 ust. 5 w brzmieniu:

„5. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, po przepracowaniu co najmniej dziesięciu lat w uczelni, ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy.”;

– Art. 151 ust. 4, w brzmieniu:

„4. Środki na wynagrodzenia dla pracowników uczelni publicznej określa senat w ramach środków posiadanych przez uczelnię. Zasady podziału tych środków są uzgadniane ze związkami zawodowymi działającymi w uczelni.”.

Nie ukrywamy, że nadal nie możemy pogodzić się ze stanowiskiem Ministerstwa, w szczególności odrzucającym proponowane przez nas następujące zmiany:

– Art. 120 ust. 1 w brzmieniu:

„1. Okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut uczelni.”

oraz dodaniu ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresu zatrudnienia przed dniem 1 października 2013 r., na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego.”

ponadto

– Art. 124 poprzez:

w ust. 1 uchylene pkt 3) i nadanie ust. 2 brzmienia:

„3. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego, w okresie nie krótszym niż rok, dwóch kolejnych ocen negatywnych, o których mowa w art. 132 ust. 1 i 2.”

– Art. 125 w brzmieniu:

„Art. 125. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni.”

– Art. 152 przywrócenie uchylonego w 2014 roku ustępu 1 w brzmieniu:

„1. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych ze strony pracodawców zawiera minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich – właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2.”

Nie uzasadniamy stanowiska KSN NSZZ „Solidarność” po raz kolejny, gdyż realizowaliśmy to już wielokrotnie w poprzednich pismach skierowanych do Pana Premiera oraz przy okazji naszych spotkań. Jeszcze raz podkreślamy, że KSN NSZZ „Solidarność” reprezentuje zdanie całego środowiska. Nie ma innej organizacji, która obejmowałaby wszystkich pracowników obszaru nauki szkolnictwa wyższego. Bardzo dobrą okazją, aby Pan Premier mógł się o tym przekonać będzie Walny Zjazd Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, który odbędzie się w dniach 23-25 września bieżącego roku w Poznaniu. Niniejszym gorąco zapraszamy Pana Premiera do udziału w tym spotkaniu. Byłaby to możliwość przedstawienia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Panu Premierowi oraz wymiany opinii i informacji.

Sądzymy, że okazja bezpośredniego przedstawienia celów rządowych reform oraz przekonania do nich środowiska związkowego wpłynie na przyjęcie naszego zaproszenia, które jeszcze powtórzymy w oddzielnym piśmie.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ**

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/📠 (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>

L.p. 15/W/16

Warszawa, dnia 20.04.2016 r.

Szanowny Pan Wiceprezes Rady Ministrów

Jarosław Gowin

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Uwagi Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

**do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw
z dnia 31 marca 2016 r.**

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na Pana prośbę, przekazaną w piśmie DP.1220.4.2016 z dnia 31 marca 2016 roku, skierowaną do organizacji związkowych działających w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” przedstawia uwagi do wybranych propozycji zmian ustawy.

Wiele naszych uwag przekazanych w piśmie z dnia 14 marca br. nie zostało uwzględnionych. W szczególności istotne jest przywrócenie prawa do zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy. Jest ewenementem, niezgodnym z jakimkolwiek prawem, w tym międzynarodowym, aby pozbawić określoną grupę pracowników prawa do zawierania układów zbiorowych pracy. Przywrócenie tego prawa zapisanego i następnie skreślonego w art. 152 jest sprawą priorytetową. Również w tej sprawie zwróciliśmy się do Prezydenta RP Andrzeja Dudy podczas kampanii wyborczej o ustosunkowanie się do braku podstawowego prawa pracowniczego. Prezydent zdecydowanie opowiedział się za jego przywróceniem. Tym bardziej teraz, kiedy Rząd porządkuje wiele spraw po swoich poprzednikach, ta sprawa wymaga naprawy.

Drugą niezwykle ważną sprawą są nasze uwagi związane z przedstawianą przez poprzedniego Ministra zachętą dotyczącą ubiegania się o certyfikat HR Excellence of Research. Aby uczelnie i jednostki naukowe mogły – zgodnie z prawem – występować o przyznanie im certyfikatu HR Excellence of Research, uważaliśmy, że prawo krajowe musi uwzględniać Zalecenie Komisji Unii Europejskiej (ZKE) z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca (KN) oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (KP) (2005/251/WE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 75/67. Ponownie przedstawiamy Panu Ministrowi ten problem, szczegółowo opisany w piśmie KSN L.p.10/W/2016 z dnia 14.03.2016 r. Jednostki naukowe bezrefleksyjnie postępując w sprawie certyfikatu, bez zmian ustawowych, mogą narazić się na niedotrzymanie warunków umowy w projektach programu „Horyzont 2020”.

Odnosimy się pozytywnie do idei projektowanego zmniejszenia obciążeń regulacyjnych w systemie szkolnictwa wyższego i nauki oraz zmian porządkujących niektóre z przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki. Przeciwstawiają się one dotychczasowemu, coraz większemu uszczegółowieniu prawa i kontroli. W takiej sytuacji, mniejszego skrupowania, można jednak zauważyć potrzebę posiadania i nazwania poziomu odniesienia, który umożliwiłoby podejmowanie decyzji zgodnych z ogólną intencją ustawodawcy. Zakładamy, że tę intencję wyraża pierwsza z proponowanych uwag szczegółowych, ponadto zgodna z Europejską Kartą Naukowca.

Mając na względzie nasze ostatnie spotkanie oraz uzgodnienia przyjęte w trakcie spotkania z Panem Sekretarzem Stanu prof. Aleksandrem Bobko, podtrzymujemy wolę dalszych rozmów, szczególnie w obrębie zmian tak ważnej dla obszaru Szkolnictwa Wyższego ustawy. Zwracamy się do Pana z prośbą o wyznaczenie daty uzgodnionego spotkania ze stroną związkową, na którym zostaną podjęte ostateczne decyzje dotyczące proponowanych zmian w prawie.

Mając nadzieję na konstruktywną współpracę, poniżej zamieszczamy nasze uwagi szczegółowe dotyczące projektu zmian ustawy.

Uwagi szczegółowe:

Proponuje się uzupełnić projekt o następujące zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:

1) **Art. 4 ust. 2** otrzymuje brzmienie:

„2. Uczelnie kierują się zasadami wolności nauczania, badań naukowych, twórczości artystycznej, z poszanowaniem praw chroniących własność intelektualną oraz zachowaniem uznanych zasad i praktyk etycznych.”

2) **Art. 49 ust. 9** otrzymuje brzmienie:

„9. Komisja może przetwarzać dane osobowe nauczycieli akademickich, innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, studentów i doktorantów ocenianych uczelni w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1–4.”

3) **Art. 84 ust. 1** otrzymuje następujące brzmienie:

1. „Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni, w tym jednostki zamiejscowe, tworzy, przekształca i likwiduje rektor za zgodą senatu.”

4) W **Art. 109** wprowadza się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zajęcia dydaktyczne ze studentami prowadzą nauczyciele akademicy i osoby zatrudnione w uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego.”

5) **Art. 120 ust.1** otrzymuje brzmienie⁶:

„1. Okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut uczelni.”

Dodanie **ust. 2** w brzmieniu:

„2. Do okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresu zatrudnienia przed dniem 1 października 2013 r., na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego.”

6) **Art. 124** otrzymuje brzmienie:

w ust. 1 uchyla się pkt 3)

ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„3. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego, w okresie nie krótszym niż rok, dwóch kolejnych ocen negatywnych, o których mowa w art. 132 ust. 1 i 2.”

7) **Art. 125** otrzymuje brzmienie:

⁶ Uzasadnienie w dołączonym liście KSN do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego L.P.16/W/2016

„Art. 125. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegiального wskazanego w statucie uczelni.”

8) W art. 151 dodaje się ust. 1a, który otrzymuje następujące brzmienie:

„1a. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni państwowej do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania, określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając w szczególności:

1. wysokość minimalnej i maksymalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych składników wynagrodzenia tak, aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej finansowanego z dotacji stacjonarnej, w poszczególnych grupach pracowników nie była niższa w relacji do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto w gospodarce narodowej prognozowanego z ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy. przy uwzględnieniu zasady, że wysokość indywidualnych stawek poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników uczelni ustala rektor; i tak:

a) od dnia 1 stycznia 2017 r.:

- w grupie stanowisk profesorów od 240% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2017,
- w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 160% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2016,
- w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 85% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2016,
- w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 90% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2016,

b) od dnia 1 stycznia 2018 r.:

- w grupie stanowisk profesorów od 270% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2018,
- w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 180% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2018,
- w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 100% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2018,
- w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 110% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2017,

c) od dnia 1 stycznia 2019 r.:

- w grupie stanowisk profesorów od 300% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2019,
- w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 200% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2019,
- w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 110% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2019,
- w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 120% prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej na rok 2019,”

6) Art. 152 otrzymuje brzmienie:

1. „Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla cywilnych pracowników uczelni publicznych ze strony pracodawców zawiera minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowych, służb państwowych, artystycznych, medycznych oraz morskich – właściwy minister wskazany w art. 33 ust. 2.”

2. „Z dniem wejścia w życie układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania przestają mieć zastosowanie przepisy wydane na podstawie art. 151 ust.1.”

Uwagi do zmian w przedłożonym projekcie ustawy:

- 1.** zmiana 1b) w art. 2 zmiany w art. 2 ust. 1 pkt 18a w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Od strony merytorycznej rozszerzenie dotychczasowego przepisu nie budzi zastrzeżeń, ale nie jest zgodne z deklarowanym przez projektodawcę dążeniem do „odbiurokratyzowania” szkolnictwa wyższego.
- 2.** zmiana 4a) w art. 9 ust. 1 i 2 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym :
Całkowite uchylenie tych przepisów może spowodować chaos i nieporównywalność kształcenia na takich samych lub niemal analogicznych kierunkach studiów.
- 3.** zmiana 4b) w art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Zmiana wcale nie „odbiurokratyzuje” dotychczasowych przepisów, tylko obniża ich rangę, w praktyce przenosząc ich treść do dość swobodnie zmienianych przepisów w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.
- 4.** zmiana 9c) w art. 35 ust. 3 pkt 1 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Zmiana powoduje iluzoryczność sprawowania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego nadzoru nad zgodnością przepisów statutu uczelni wyższej z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i innych ustaw.
- 5.** zmiana 11a) w art. 45 ust. 3 pkt 7 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Opiniowanie Krajowych Ram Kwalifikacji w całkowitym ich oderwaniu od obszarów kształcenia stawia pod znakiem zapytania celowość i realność tej czynności.
- 6.** Zmiana 12a) w art. 48a ust. 3-4a w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Rozwinięcie i uszczegółowienie dotychczasowego przepisu ust. 3 jest niezgodne z deklarowanym przez projektodawcę dążeniem do „odbiurokratyzowania” przepisów ustawy i funkcjonowania uczelni. Ponadto do oceny jakości kształcenia i kwalifikacji „innych osób” prowadzących zajęcia ze studentami (pkt. 3) potrzebne są narzędzia. Nie wiadomo, czy i kto ma je określić. Pomóc mogą nasze propozycje zawarte w uwagach szczegółowych 2) i 4).
Wydaje się, że proponowany przepis ust. 4a po zmianie brzmi tożsamo z dotychczas istniejącym przepisem. Nie widać potrzeby wprowadzania tej zmiany.
- 7.** zmiana 12b) w art. 48 ust. 7 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Proponuje się brzmienie:
„7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, kryteria oceny programowej i oceny instytucjonalnej, uwzględniając potrzebę zapewnienia wysokiej jakości działalności podstawowej jednostki organizacyjnej oraz innych jednostek dydaktycznych uczelni, w tym jakości kształcenia.”
- 8.** zmiana 15) w art. 96 ust. 1 pkt 3 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Uchylenie tego przepisu, regulującego tryb udzielania oraz tryb i zasady rozliczania dotacji, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, może rodzić obawy, czy w praktyce w ten sposób nie zmierza się do ograniczenia lub likwidacji dostępu do tej dotacji.
- 9.** zmiana 17) w art. 99 ust. 6 w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Wykreślenie w tym przepisie wymogu podawania przez uczelnię informacji o wysokości kosztów ponoszonych przez nią w zakresie niezbędnym do świadczenia usług edukacyjnych może sprzyjać niejasnościom w tym zakresie, a przez to ograniczaniu dotacji budżetowej na gwarantowane konstytucyjnie i ustawowo bezpłatne kształcenie na studiach stacjonarnych.
- 10.** zmiana 20) w art. 105 pkt 3b w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Proponowane wykreślenie obecnego ustawowego przepisu o wymogu rozliczania przez uczelnię publiczną, w ramach jej działalności dydaktycznej, osobno kosztów kształcenia na studiach stacjonarnych i osobno na studiach niestacjonarnych, może sprzyjać nie deklarowanemu „odbiurokratyzowaniu” działalności uczelni, a bardziej wspomnianemu już ograniczaniu dotacji budżetowej na gwarantowane konstytucyjnie i ustawowo bezpłatne kształcenie na studiach stacjonarnych.
- 11.** zmiana 21b) w art. 115 ust. 1b w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Wykreślenie obecnego przepisu pozwalającego rektorowi zatrudnić na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osobę niespełniającą wymagań określonych odpowiednio w art. 114 ust. 2 i 3, jeżeli osoba ta uzyskała stopień naukowy doktora w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą i przez co najmniej pięć lat kierowała samodzielnie zespołami badawczymi w innym państwie oraz posiada znaczące osiągnięcia naukowe, nie jest zapewne deklarowanym „odbiurokratyzowaniem” w tym zakresie, ale barierą dyskryminującą w zakresie możliwości zatrudniania osób działających naukowo w krajach, w których nie nadaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego profesora.
- 12.** zmiana 30) w art. 195 ust. 4b w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym:
Wbrew deklarowanemu „odbiurokratyzowaniu” proponowana zmiana poszerza ustawowy wykaz wymogów prowadzenia studiów doktoranckich, pozostawiając nadal obszerne w tym zakresie rozporządzenie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

13. Art. 3 – zmiana 1) w art. 31 pkt 10 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym:
Nie są jasne korzyści mające wynikać z usunięcia z rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego wymogu określenia sposobu ogłaszania informacji o nadanych stopniach doktora i doktora habilitowanego oraz zakresu tych informacji.

14. Art. 7 – zmiana w art. 6 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności:

Projektowana zmiana budzi wątpliwości będące pochodną faktu, że wykreślenie obecnego przepisu pozwalającego rektorowi zatrudnić na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osobę niespełniającą wymagań określonych odpowiednio w art. 114 ust. 2 i 3, jeżeli osoba ta uzyskała stopień naukowy doktora w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą i przez co najmniej pięć lat kierowała samodzielnie zespołami badawczymi w innym państwie oraz posiada znaczące osiągnięcia naukowe, nie jest zapewne deklarowanym „odbiurokratyzowaniem” w tym zakresie, ale barierą dyskryminującą w zakresie możliwości zatrudniania osób działających naukowo w krajach, w których nie nadaje się stopnia doktora habilitowanego lub tytułu naukowego profesora.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

Wystąpienie Krajowej Sekcji Nauki w sprawie okresów zatrudnienia nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach asystenta bez stopnia naukowego doktora oraz na stanowisku adiunkta bez stopnia naukowego doktora habilitowanego,

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>

L.p. 15/W/16

Warszawa, dnia 20.04.2016 r.

**Szanowny Pan Wiceprezes Rady Ministrów
Jarosław Gowin
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego**

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, najszersza reprezentacja społeczna środowiska akademickiego, mając na uwadze treść art. 20 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1881 z późn. zm.), działając w interesie uczelni oraz nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach asystenta bez stopnia naukowego doktora oraz na stanowisku adiunkta bez stopnia naukowego doktora habilitowanego, pragnie zwrócić uwagę Pana Ministra na potrzebę ustawowego uregulowania następującej kwestii, związanej ze stosowaniem w praktyce przepisu **art. 120** ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.; dalej „**Prawo o szkolnictwie wyższym**”), który w pierwotnym brzmieniu (obowiązującym do dnia 30 września 2013 r.) stanowił, że okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów **określa statut**. W oparciu o ten przepis w latach 2005–2013 uczelnie miały w zasadzie pełną swobodę w zakresie ustalania w swych statutach okresów zatrudnienia oraz warunków skracania i przedłużania okresów zatrudnienia dla osób zatrudnionych na stanowiskach asystenta i adiunkta.

Powołany wyżej przepis został zmieniony ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 455), a następnie ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1198) i obecnie (od dnia 1 października 2014 r.) stanowi on w ust. 1, że okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut, z tym że zatrudnienie na każdym z tych stanowisk osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego **nie może trwać dłużej niż 8 lat**. Aktualnie obowiązujące przepisy Prawa o szkolnictwie wyższym wprowadzają zatem maksymalne okresy zatrudnienia, których statuty uczelni modyfikować (wydłużyć) nie mogą.

Niestety, ani ustawa nowelizująca Prawo o szkolnictwie wyższym z 2011 roku, ani ustawa nowelizująca z 2014 roku, nie zawierały żadnych przepisów przejściowych, które regulowałyby wprost sytuację osób, które w dniu wejścia nowelizacji w życie pozostawały w stosunku pracy ze szkołą wyższą (na podstawie mianowania bądź na podstawie umowy o pracę). Zgodnie jednak z utrwalonym poglądem doktryny prawa i orzecznictwa sądowego, w sytuacji braku przepisów przejściowych powinno się stosować wprost przepisy w zmienionym (znowelizowanym) brzmieniu, czyli stosować należy „ustawę nową”. W polskim porządku prawnym obowiązuje bowiem zasada działania nowego prawa wprost⁷, a „*Milczenie ustawodawcy co do reguły intertemporalnej należy uznać za przejaw jego woli bezpośredniego działania nowego prawa, chyba że przeciw jej zastosowaniu przemawiają ważne racje systemowe lub aksjologiczne.*”⁸ Oznacza to, że znowelizowane brzmienie art. 120 Prawa o szkolnictwie wyższym powinno być stosowane do wszystkich osób zatrudnionych na stanowisku asystenta lub adiunkta, które w dniu wejścia w życie nowelizacji, a więc w dniu 1 października 2013 r., pozostawały ze szkołą wyższą w stosunku pracy.

Zgodnie z powyższą wykładnią dla osób, które w dniu 1 października 2013 r. pozostawały nadal w stosunku pracy z uczelnią (nie zostały zwolnione przed tą datą), **okres zatrudnienia powinien być liczony od nowa** – od tej daty, z uwzględnieniem maksymalnych okresów zatrudnienia wynikających ze znowelizowanego przepisu art. 120 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym. Konsekwencją takiej interpretacji powinno być przyjęcie, że dla zatrudnionych na stanowisku asystenta i adiunkta osób bez stopnia naukowego, odpowiednio: doktora lub doktora habilitowanego, **okres zatrudnienia nie powinien się kończyć przed dniem 1 października 2021 r.** (8 lat od daty wejścia w życie znowelizowanego art. 120 Prawa o szkolnictwie wyższym).

W tej sprawie wypowiedział się już nawet Sąd Najwyższy⁹, który w wyroku z dnia 12 stycznia 2016 r. (sygn. akt: II PK 195/15), orzekł, że w stosunku do osób zatrudnionych przed dniem 1 października 2013 r. maksymalny okres 8-letni, o którym mowa w art. 120 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym, należy liczyć od daty wejścia w życie ustawy nowelizującej z 2011 roku, tj. od dnia 1 października 2013 r.

Niestety, mimo takiej interpretacji Sądu Najwyższego i jednoznacznych wypowiedzi uznanych autorytetów prawniczych (por. np. W. Sanetra, *Komentarz do art. 120 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym*, [w]: System Informacji Prawnej Lex 2013 oraz H. Izdebski, J. Zieliński, *Komentarz do art. 120 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym*, [w]: System Informacji Prawnej Lex 2011), a także wbrew praktyce stosowanej przez większość szkół wyższych w Polsce, w tym m.in. przez najstarszy polski uniwersytet – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, władze licznych uczelni, w tym niestety władze Uniwersytetu Warszawskiego, ale także np. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, konsekwentnie podtrzymują chęć stosowania w praktyce błędnej wykładni, która jest skrajnie niekorzystna dla pracowników i wliczają do okresów zatrudnienia, po upływie których można z pracownikiem rozwiązać stosunek pracy, także okresy sprzed 1 października 2013 r. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest zwalnianie z pracy – z powodu rzekomego przekroczenia maksymalnych okresów zatrudnienia – tych pracowników naukowych, którzy przy zastosowaniu zaprezentowanej powyżej prawidłowej wykładni znowelizowanego art. 120 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym mieliby szansę pracować jeszcze nawet do dnia 1 października 2021 r.

Pragniemy zwrócić uwagę Pana Ministra na fakt, że sygnalizowany w niniejszym piśmie problem dotyczyć może aż 41,9 tys. osób, które w chwili wejścia w życie ustawy nowelizującej Prawo o szkolnictwie wyższym z 2011 roku zatrudnione były w Polsce na stanowisku adiunkta (z czego tylko 5 tys. osób zatrudnionych na takim stanowisku posiadało tytuł naukowy doktora habilitowanego) oraz 11,9 tys. osób, które w tej samej dacie zatrudnione były na stanowisku asystenta (dane za: *Informacje i opracowania statystyczne – Szkoły wyższe i ich finanse w 2013 r.*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014, opublikowane pod adresem www.stat.gov.pl).

⁷ W. Zając, Dyrektor Departamentu Prawa Społecznego Rządowego Centrum Legislacji, [w]: *Przepisy przejściowe a zasada działania nowego prawa wprost*, opublikowane na stronie www.rcl.gov.pl.

⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2006 roku w sprawie sygn. akt K 30/06, OTK-A 2006, Nr 10, poz. 149.

⁹ Zał. Nr 1.

Niejasna i nieprecyzyjna w zakresie okresów przejściowych regulacja art. 120 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym dotyczyć więc może sytuacji prawnej niemal 50 tys. nauczycieli akademickich.

Wobec powyższego, mając na uwadze skierowanie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do uzgodnień projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (projekt z dnia 31 marca 2016 r., dostępny na stronie [www](http://legislacja.rcl.gov.pl) pod adresem: <http://legislacja.rcl.gov.pl>), zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie możliwości uzupełnienia w/wym. nowelizacji o regulacje, które rozwiewałyby w praktyce przedstawione powyżej wątpliwości i wprost wskazywały, że dla zatrudnionej na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz dla zatrudnionej na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, maksymalny 8-letni okres zatrudnienia należy liczyć od nowa od daty wejścia w życie ustawy nowelizującej z 2011 roku, tj. od dnia 1 października 2013 r.

Pragniemy zauważyć, że zaprezentowane powyżej stanowisko, zgodnie z którym te 8-letnie okresy zatrudnienia powinny być liczone od nowa od dnia 1 października 2013 r., znalazło pełne potwierdzenie m.in. w:

- piśmie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., skierowanym do Prezesa Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP (znak: MNiSW-DNS-WRK-619-21149-1/ZM/12);
- piśmie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 stycznia 2012 r., będącym odpowiedzią na pismo European Trade Union Committee for Education z dnia 21 listopada 2011 r.;
- w odpowiedzi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Pani Barbary Kudryckiej z dnia 21 marca 2012 r. na interpelację poselską Nr 2015 w sprawie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy w szkolnictwie wyższym;
- piśmie dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 września 2014 r., skierowanym do Przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” UW.

Również w piśmie Pana Ministra A. Bobko z dnia 18 lutego 2016 r., adresowanym do Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (znak: DSW.ZNU.6031.48.2016.ZM), znajdujemy potwierdzenie prawidłowości zaprezentowanej przez nas powyżej interpretacji przepisu art. 120 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym.

Zdaniem Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, sytuacja, w której ten sam przepis prawa jest inaczej interpretowany i stosowany w różnych szkołach wyższych w Polsce, pozostaje w sprzeczności z postanowieniami Kodeksu Dobrych Praktyk w Szkołach Wyższych, opracowanego przez Fundację Rektorów Polskich i uchwalonego przez Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w dniu 26 kwietnia 2007 r., gdzie czytamy m.in., że w swych działaniach uczelnie mają nie tylko obowiązek przestrzegania prawa, ale także obowiązane są kształtować wśród całej społeczności akademickiej kulturę poszanowania prawa oraz bezstronnego stosowania zasad i procedur, określonych przez właściwe organy (zasada legalizmu). Wydaje się, że ostateczne wyjaśnienie tej kwestii przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poprzez dokonanie stosownej nowelizacji omawianego art. 120 ust. 1, precyzyjnie i jednoznacznie rozstrzygnęłaby problem liczenia okresów zatrudnienia, wpływając pozytywnie na ujednoczenie stosowania przepisów prawa przez uczelnie w całym kraju.

Licząc na przychylne zainteresowanie się zawartą w niniejszym piśmie prośbą, łączę wyrazy głębokiego szacunku i poważania.

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

Do dokumentu załączony jest Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2016 roku (sygn. akt: II PK 195/15) Red.

DZIAŁANIA W SPRAWIE USTAWY O INSTYTUTACH BADAWCZYCH

Szanowni Państwo,

W dniu 12 kwietnia w sejmowej Podkomisji nadzwyczajnej odbyło się procedowanie projektu nowelizacji ustawy o instytutach badawczych (projekt poselski, druk 292). Obrady prowadziła przewodnicząca Podkomisji, Pani Poseł Lidia Burzyńska, stronę rządową reprezentował wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Pan Leszek Sirko, a przedstawiciel posłów-wnioskodawców Pan Poseł Krzysztof Szulowski nie zabierał głosu. Tuż przed rozpoczęciem obrad posłanki i posłowie oraz inni uczestnicy otrzymali poprawki do tego projektu (skan w zał.). Poprawki ograniczają nowelizację tylko do państwowych instytutów badawczych (PIB), co jest uzasadnione koniecznością wzmocnienia nadzoru przede wszystkim tych jednostek, posiadających wyższy, państwowy status i pełniących rolę państwowych służb. Po początkowych wnioskach, aby obrady były ograniczone do przeczytania dostarczonych kilka minut wcześniej poprawek i dyskusji nad nimi, a sam proces legislacyjny odbył się np. za kilka dni, przystąpiono do procedowania. Projekt z nieznacznymi modyfikacjami został przyjęty, natomiast wszystkie dalej idące zmiany były odrzucane w głosowaniach (początkowo 6:4, a potem 6:2). Nie przeszły m. in. takie wnioski, jak rozszerzenie komisji konkursowej o jeszcze jedną osobę wskazaną przez radę naukową instytutu (jest tylko jedna) i aby p.o. dyrektora PIB musiał znać język obcy. Postem sprawozdawcą będzie przewodnicząca Podkomisji, Pani Poseł Lidia Burzyńska.

Kazimierz A. SICIŃSKI

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: knsn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/knsn>

L.p.12/W/2016

Warszawa, dnia 09.04.2016 r.

Szanowny Pan

Rafał Grupiński

Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przekazaniem do Podkomisji nadzwyczajnej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych, druk sejmowy nr 292, po pierwszym czytaniu w celu jego rozpatrzenia, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ Solidarność przekazuje krytyczne uwagi zgłaszane przez przedstawicieli środowiska związanego z działalnością naukową i wnioskuje o ich uwzględnienie podczas prac nad nowelizacją ustawy.

Uzasadnienie

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wielokrotnie zwracała uwagę na wady prawa dotkliwe dotyczące Instytutów Badawczych. Również zwracaliśmy się w tej sprawie do Pana Premiera Jarosława Gowina, który podczas naszego spotkania w dniu 28 grudnia 2015 roku zapewnił nas, iż sprawy dotyczące Instytutów będą ściśle z nami uzgadniane, a przygotowywany projekt ustawy ich dotyczący, będzie przed uruchomieniem ścieżki legislacyjnej przekazany nam w celu wypracowania wspólnych, jak najlepszych rozwiązań. Z wielkim zaskoczeniem przyjęliśmy informację, że posłowie wnieśli projekt zmiany ustawy dotyczący Instytutów Badawczych, który co gorsze, zawiera zapisy dotyczące jedynie jednego problemu, i to w formie całkowicie marginalizującej uprawnienia związków zawodowych, będących konstytucyjnym reprezentantem podstawowego podmiotu Instytutów, bo jego pracowników. Pragniemy zwrócić uwagę, że projekt ma według projektodawców jedynie wzmocnić kompetencje ministra nadzorującego, którego działania tak zapisane niestety nie przełożą się na rozwiązanie problemów niedofinansowania badań naukowych prowadzonych zarówno ze środków budżetowych przeznaczonych na naukę, jak i ze środków funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przedsiębiorców, w tym również niedofinansowanie zadań realizowanych przez instytuty posiadające status państwowych instytutów badawczych. Nie zbliżamy się w ten sposób do uruchomienia mechanizmów ekonomicznych, które powodowałyby istotny wzrost zainteresowania przedsiębiorców innowacjami i efektami badań naukowych prowadzonych w instytutach badawczych. Nie próbujemy wyeliminować niekorzystnego rozdzwisku pomiędzy zasadami oceny instytutów wprowadzonych w roku 2011 i powielonych w roku 2015, w ramach których są one oceniane głównie za publikacje naukowe, a nie za badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce, a jest to ustawowy obowiązek instytutów określony art. 1 obowiązującej Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z dnia 4 czerwca 2010 r.).

Nie negując samej potrzeby wzmocnienia kompetencji ministra nadzorującego zwracamy uwagę, że tak prosta forma jej realizacji może skutkować zbyt szybkim tempem reorganizacji instytutów, która będzie odbywać się bez udziału czynnika społecznego, jakim są związki zawodowe.

Ponieważ poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych, druk sejmowy nr 292, mimo wielu argumentów zgłaszanych przez przedstawicieli środowiska nauki za jego odrzuceniem nie został wycofany podczas pierwszego czytania w dniu 30 marca 2016 roku, prezydium Krajowej Sekcji Nauki przekazuje uwagi do proponowanych zapisów umieszczonych w tym projekcie.

Uwagi szczegółowe

1. Art. 24 – konkurs na dyrektora

Powoływanie dyrektora przez ministra spośród kandydatów przedstawionych przez komisję konkursową, niezależnie od oceny komisji konkursowej, stawia pod znakiem zapytania czy taka procedura jest konkursem.

2. Art.25 ust.2 – komisja konkursowa

Obecnie skład komisji konkursowej oceniającej kandydatów na dyrektora (członkowie rady naukowej – 2 osoby, przedstawiciele ministra nauki i nadzorującego – 2 osoby i przedstawiciel Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych) zapewniają obiektywną ocenę kandydatów na dyrektora. Zwiększenie przedstawicieli ministra nadzorującego w komisji konkursowej naszym zdaniem nie ma uzasadnienia, zwłaszcza w przypadku proponowanej zmiany w art. 24.

Spośród zmian dotyczących wyboru dyrektora instytutu za bulwersującą uważamy projektowaną rezygnację z udziału Związku Zawodowego w komisji konkursowej, z prawem do zadawania pytań i prezentowania opinii, co pozbawia kontroli społecznej proces wyboru dyrektora. Również nieuzasadnioną zmianą jest w naszej opinii zmniejszenie liczby przedstawicieli Rady Naukowej instytutu z dwóch do jednego w komisji konkursowej wybierającej dyrektora. Zamiast proponowanych zmian byłoby wskazane rozszerzenie zakresu kryteriów stanowiących o wyborze w stosunku do kandydatów na dyrektora, zwłaszcza wymogu posiadania kierunkowego wykształcenia oraz dorobku naukowego w dziedzinach kluczowych dla danego Instytutu.

3. Art.26 ust.2 i 3 – odwołanie dyrektora

Obowiązująca ustawa przewiduje wszystkie przypadki, w których można odwołać dyrektora. Proponowany uzupełniający zapis „nieprawidłowe wykonywanie przez instytut określonych w jego statucie zadań” może być realizowany wg art. 26 p.4 obowiązującej ustawy, tj. „niezastosowanie się do zaleceń pokontrolnych”.

4. Art. 27 – powołanie zastępcy dyrektora przez ministra

Proponowany zapis, że minister nadzorujący powołuje i odwołuje zastępców dyrektora narusza zasadę podległości i jednoosobowej odpowiedzialności dyrektora za działalność instytutu. Taki zapis może utrudnić, a w szczególnych przypadkach uniemożliwić prowadzenie działalności badawczej poprzez zachwianie podległości służbowej.

5. Art. 30 ust. 2 – skład rady naukowej

Szczególnie krytycznie oceniamy propozycje zmian odnoszących się do Rady Naukowej:

- zmianę składu Rady Naukowej, w której udział członków powoływanych przez ministra obligatoryjnie wynosi 50%. W praktyce są to osoby mniej kompetentne w dziedzinach kluczowych dla instytutu, mniej zaangażowane w jego rozwój i często nieobecne na posiedzeniach Rady, przez co nierzadko paraliżujące jej działalność. Ponadto ograniczenie pracowników instytutu w składzie rady może skutkować ograniczeniem kompetencji naukowych rady, w szczególności dotyczy to procedur kwalifikacyjnych pracowników instytutu, a zwłaszcza przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz wystąpień o nadanie tytułów profesorskich;
- wprowadzenie zasady wybierania przewodniczącego Rady spośród członków mianowanych przez ministra nadzorującego jest, naszym zdaniem, z gruntu niesłuszny.

6. Art. 31 ust. 1 – przewodniczący rady naukowej

Wykluczenie członków rady pochodzących z instytutu stanowi brak zaufania do ich kompetencji. Należy pozostawić obecnie obowiązujący zapis w ustawie: „Rada naukowa wybiera spośród swoich członków w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępców”.

7. Art. 35a – uchylanie przez ministra uchwały rady naukowej

Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniującym i doradczym w zakresie działalności statutowej. Kompetencje rady są określone w art. 29 ustawy, brak jest podstaw do umożliwienia tak istotnego ingerowania przez ministra nadzorującego w działalność rady naukowej. Uchwały rady naukowej nie są decyzjami administracyjnymi i jako takie nie mogą być wstrzymywane. Uchylanie uchwał rady naukowej przez

ministra w praktyce ogranicza jej niezależność, co jest niezbędnym warunkiem do obiektywnej oceny jakości naukowej i prawidłowego funkcjonowania instytutu.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ Solidarność wnioskuje o rozpoczęcie prac nad projektem ustawy, które kompleksowo wprowadzą rozwiązania, mające na celu jak najlepsze wykorzystanie potencjału instytutów badawczych, doprowadzą do istotnej poprawy ich funkcjonowania oraz znacząco podniosą efektywność ich działania. Jeszcze raz podkreślamy, że efektem tych prac powinien być dojrzały projekt poddany procesowi konsultacji społecznych. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ Solidarność deklaruje gotowość udziału w nim zarówno na etapie założeń zmian, jak i w fazie konsultacyjnej.

Z wyrazami szacunku

V-ce Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
ds. Instytutów Badawczych

Jerzy Dudek

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga

Do wiadomości:

Przewodnicząca Nadzwyczajnej Podkomisji do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych, pani poseł Lidia Burzyńska.

OPRACOWANIA NADESŁANE

W „Wiadomościach KSN” nr 1-2(238-239) zamieściliśmy nekrolog ŚP. Kol. dr hab. inż. Waldemara Krajewskiego. Teraz załączamy wspomnienie o naszym koledze.

Red.

Wspomnienie o Kol. WALDEMARZE KRAJEWSKIM

1941-2015

W dniu 29.11.2015 r. odszedł Kolega Waldemar Krajewski, prof. w Instytucie Inżynierii Chemicznej Polskiej Akademii Nauk w Gliwicach. Życzliwy, serdeczny kolega, bardzo skromny człowiek. Urodził się w dniu 30.11.1941 r. w Sosnowcu, tam chodził do szkół, zdał maturę w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica. Był zwycięzcą Ogólnopolskiej Olimpiady Chemicznej w 1959 r. W 1964 r. ukończył studia wyższe na Wydziale Chemicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, na specjalizacji elektrochemia i elektrometalurgia. Pracę zawodową rozpoczął w 1965 r. w Katedrze Chemii Fizycznej Wydz. Chemicznego, zajmując się badaniami katalizatorów i prowadząc zajęcia dydaktyczne, laboratoryjne i tablicowe z chemii fizycznej dla studentów Wydziału Chemicznego i Wydziału Inżynierii Sanitarnej. Od 1967 r. do końca życia pracował w Zakładzie Inżynierii Chemicznej i Konstrukcji Aparatury Polskiej Akademii Nauk, przekształconym później w Instytut Inżynierii Chemicznej PAN, przechodząc kolejne stopnie kariery naukowej¹⁰: doktor nauk technicznych – 1973 r., doktor habilitowany nauk technicznych w zakresie inżynierii chemicznej – 1980 r. Od 1973 r. pracował na stanowisku adiunkta, od 1982 – docenta, a od 2010 na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W latach 1985-1990 prowadził wykłady, ćwiczenia i prace dyplomowe na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego z zakresu podstaw kształtowania i ochrony środowiska, a w latach 1998-2012 prowadził wykłady z chemii ogólnej, chemii fizycznej i towaroznawstwa na Wydziale Mechanicznym i na Wydz. Inżynierii Produkcji i Logistyki Politechniki Opolskiej.

Uzdolniony w dziedzinie nauk ścisłych, dociekliwy w badaniach teoretycznych, stale chętny do uzupełniania swojego wykształcenia, w r. 1967 ukończył Studium Podyplomowe Automatyki i Telemechaniki Przemysłowej, a w 1970 r. uzyskał absolutorium po 5-letnich studiach zaocznych na Wydziale Matematyki Uniwersytetu Wrocławskiego. Był autorem licznych publikacji i kierował grantami finansowanymi przez Komitet

¹⁰ Rozprawa doktorska „Analiza matematyczna wymiany ciepła w specjalnych typach reaktorów chemicznych z mas grafitowych”, rozprawa habilitacyjna „Metoda obliczania wielokanałowych krzyżowoprądowych wymienników ciepła”.

Badań Naukowych. Był członkiem Rady Naukowej ICh PAN w Gliwicach, członkiem Rady Naukowej Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego i członkiem Polskiego Klubu Katalizy przy Polskim Towarzystwie Chemicznym.

Fot. Kol. W. Krajewski w miejscu swojej codziennej pracy (z archiwum ICh PAN, 2008 r.).

Wykonał wiele prac zastosowanych w przemyśle, prowadził także sprawy patentowe. Zajmował się badaniami nad odzyskiwaniem związków chromu z odpadowych roztworów po produkcji kwasu p-nitrobenzoesowego, opracował metodę ciągłego pomiaru stężenia kwasu azotowego w obecności kwasu siarkowego. Dzięki pracy kierowanego przez niego zespołu zmodernizowano wszystkie węzły technologii mrówczanu sodu i wdrożono nową technologię oczyszczania gazu syntezowego w Zakładach Azotowych w Chorzowie. Opracował również nową technologię otrzymywania mrówczanu sodu i wykonywał szerokie badania dla potrzeb modernizacji technologii otrzymywania bezwodnika ftalowego w Zakładach Azotowych w Kędzierzynie.

Członek Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” od początku (1980 r.), w latach 1999-2012 przewodniczący Komisji Zakładowej w ICh PAN, a następnie, w latach 2012-2015 wiceprzewodniczący Komisji Międzyzakładowej ICh PAN w Gliwicach i Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze. Był zapalonym żeglarzem i turystą górskim.

Opr. Maria Teresa KULAWSKA, ICh PAN w Gliwicach

WYBRANE WYDARZENIA

KWIECIEŃ 2016

4 kwietnia. Z wizytą do Polski przybyli: wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Frans Timmermans oraz sekretarz generalny Rady Europy Thorbjoren Jagland. To rekonesans w związku z nagłaśnianym łamaniem demokracji w Polsce.

Komentarz. W Polsce zarysował się cień szansy na podjęcie dialogu w celu wypracowania porozumienia w sprawie Trybunału Konstytucyjnego. Frans Timmermans po powrocie z wizyty powiedział, że oczekuje się podjęcia dialogu w Polsce, który doprowadziłby do wypracowania kompromisu w sprawie Trybunału Konstytucyjnego. Powiedział także, że oczekuje się opublikowania wyroku TK z dnia 9 marca br. Nie wiem, czy pan Frans Timmermans miał świadomość, że ten warunek wstępny jest sygnałem skierowanym przeciwko poszukiwaniu porozumienia.

10 kwietnia. Szósta rocznica tragicznego lotu do Smoleńska. Niedziela. Dość chłodny dzień. Od godzin porannych odbywają się uroczystości upamiętniające Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego i 95 osób towarzyszących mu w misji oddania hołdu Polakom zamordowanym w Katyniu. Przez cały dzień na Krakowskim Przedmieściu gromadziły się tysiące ludzi. W godzinach południowych Prezydent RP Andrzej Duda odsłonił na ścianie pałacu prezydenckiego tablicę z popiersiem Lecha Kaczyńskiego. O godzinie 19 została odprawiona Msza Święta w Katedrze Św. Jana Chrzciciela. Po zakończeniu mszy przemaszerowano pod pałac prezydencki. W tym pochodzie uczestniczyło kilkadziesiąt tysięcy osób.

12 kwietnia. Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych na swoim posiedzeniu omawiała poprawki zgłoszone do projektu. Przyjęto tylko nieliczne.

13 kwietnia. Przy wyraźnej przewadze głosów (513 za, 142 przeciw), Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie sytuacji w Polsce. Tekst rezolucji przygotowały frakcje chadeków i socjalistów przy poparciu liberałów i zielonych. Za rezolucją głosowali eurodeputowani z PO. Eurodeputowani z Węgier, niezależnie od frakcji do której należą, głosowali przeciwko.

W rezolucji wzywa się rząd polski do respektowania opinii Komisji Weneckiej oraz Trybunału Konstytucyjnego. Parlament Europejski uważa, że działania polskiego rządu i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wobec Trybunału Konstytucyjnego stanowią zagrożenie dla demokracji konstytucyjnej i desygnuje sprawę do Komisji Europejskiej, by zbadała, czy są przesłanki do zagrożenia praworządności. Zaznaczono, że także inne kwestie budzą zaniepokojenie Parlamentu Europejskiego. Wzywa się rząd polski do niezwłocznego i pełnego opublikowania wyroków orzeczeń oraz Trybunału Konstytucyjnego.

14 kwietnia. Na Ostrowie Lednickim rozpoczęły się uroczystości 1050. rocznicy Chrztu Polski. Następnego dnia w Poznaniu, po raz pierwszy poza Warszawą, odbyło się uroczyste posiedzenie Zgromadzenia Narodowego. Prezydent RP Andrzej Duda w swoim wystąpieniu mówił o znaczeniu Chrztu Mieszka I dla powstania państwa polskiego i trwałości naszego narodu.

19 kwietnia. Uroczystości obchodzono kolejną rocznicę powstania w Getcie warszawskim. Była to walka nielicznych, nie po to, by zwyciężyć, lecz by godnie zginąć. Zwrócono uwagę, że było to pierwsze zbrojne powstanie przeciwko okupantowi niemieckiemu. Mówiono też, że w czasie okupacji niemieckiej były w Warszawie dwa powstania polskie. Powstanie w Getcie – zryw obywateli polskich pochodzenia żydowskiego, i później Powstanie Warszawskie.

22 kwietnia. Premier Beata Szydło podpisała w siedzibie ONZ w Nowym Jorku porozumienie klimatyczne. Porozumienie było uzgodnione w Paryżu, w połowie grudnia ubiegłego roku. Celem ma być obniżenie wzrostu globalnej średniej temperatury o 2 stopnie Celsjusza. Porozumienie uwzględnia, że w działaniach przeciwdziałających niekorzystnym zmianom klimatu (ocieplenie klimatu, CO₂) będzie brana pod uwagę specyfika gospodarek narodowych. Jest to korzystne dla Polski, gdyż polska energetyka oparta jest na węglu.

24 kwietnia. Po 65 latach, po odnalezieniu prochów w Kwaterze na Łączce, odbył się pogrzeb (majora) ppłk Zygmunta Szendzielorza „Łupaszki”. Prezydent RP Andrzej Duda w swoim wystąpieniu powiedział: „Przywracamy godność, ale nie Tobie, nie żołnierzom niezłomnym. Ty nigdy nie utraciłeś godności. My przywracamy godność Polsce.”

25 kwietnia. Byli prezydenci: Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski podpisali list w sprawie przywrócenia demokratycznego państwa prawa. Sygnatariuszami listu są także: Włodzimierz Cimoszewicz, Andrzej Olechowski, Radosław Sikorski, Ryszard Bugaj, Władysław Frasyniuk, Bogdan Lis, Jerzy Stępień.

W liście jest: „Najbliższe miesiące zadecydują o losie praworządności i demokracji w Polsce. Prawo i Sprawiedliwość nie zamierza zejść z drogi niszczenia porządku konstytucyjnego, paraliżowania pracy Trybunału Konstytucyjnego i całej władzy sądowniczej.” „Dla powstrzymania tej tendencji niezbędna jest pełna mobilizacja społeczeństwa i środowisk opozycji oraz wypracowanie programu wspólnego działania na rzecz obrony demokracji”.

Sformułowano pięć punktów:

1. Apelujemy do wszystkich Polaków o kierowanie się w codziennej pracy i działaniu porządkiem prawnym zgodnym z Konstytucją.
2. Wyrażamy uznanie i szacunek dla odpowiedzialnej, godnej postawy sędziów Trybunału Konstytucyjnego.
3. Opozycja parlamentarna nie może ulec presji rządzących.
4. Wyrażamy uznanie dla Komitetu Obrony Demokracji, który stał się ośrodkiem koordynującym ruch obywatelskiego sprzeciwu.
5. Wyrażamy uznanie wspólnocie euroatlantyckiej i Unii Europejskiej, za jej zaangażowanie na rzecz ochrony praworządności i demokracji w naszym państwie.

MAJ 2016

1 maja. Święto pracy. W stacjach telewizyjnych prowadzone są dyskusje nad współczesnym znaczeniem tego święta.

2 maja. Święto Flagi.

3 maja. Święto Konstytucji 3 maja. W Warszawie i w wielu innych miastach odbywało się wiele uroczystości upamiętniających rocznicę jej uchwalenia.

4 maja. O problemach szkolnictwa wyższego rozmawiano w czasie spotkania kierownictwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z przedstawicielami KSN i ZNP. Komunikat z tego spotkania jest zamieszczony na s. 14.

7 maja. W Warszawie Komitet Obrony Demokracji wraz z partiami opozycyjnymi: Platformą Obywatelską, Polskim Stronnictwem Ludowym, Nowoczesną Ryszarda Petru, oraz lewicą pozaparlamentarną, zorganizował wielki marsz przeciwko łamaniu demokracji i za pozostaniem w Unii Europejskiej. Oceny liczby uczestników są bardzo rozbieżne. Ratusz podaje że było 250 tysięcy, policja, że 35 tysięcy. Dzień wcześniej prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński podkreślił, że miejsce Polski jest w Unii Europejskiej. Równoległe, po trasach niekolizyjnych, odbywały się pochody środowisk narodowo-katolickich i proeuropejska Parada Schumana.

11 maja. Do godziny trzeciej nad ranem następnego dnia trwało w sejmie wysłuchanie audytu o funkcjonowaniu poszczególnych resortów w ubiegłej kadencji oraz odniesieniu się opozycji do tych relacji. Przepuszczalnie z różnych przyczyn Polska poniosła znaczne straty finansowe liczone w miliardach złotych.

14 maja. W nocy z piątku na sobotę agencja ratingowa Moody's utrzymała ocenę ratingową Polski na poziomie A2/P-1 odpowiednio dla długo- i krótkoterminowych zobowiązań w walucie krajowej i zagranicznej, ale perspektywa ratingu została zmieniona ze stabilnej na negatywną.

23 maja. Komisja Europejska wyznaczyła na ten dzień termin przekazania meldunku o osiągnięciu w Polsce porozumienia w sprawie Trybunału Konstytucyjnego. Trzy dni wcześniej ujawniono, że Komisja Europejska w przypadku niewywiązania się z tego zadania, przyjmie krytyczną opinię o stanie demokracji i praworządności w Polsce. Grozi to podjęciem dalszych dyscyplinujących kroków. W zdecydowanej reakcji na tę sytuację Sejm RP przyjął uchwałę o suwerenności.

24 maja. Wiceprzewodniczący KE Frans Timmermans przyjechał do Warszawy na rozmowy z Rządem RP. Powiedział, że rozwiązanie sytuacji wynikłej z kontrowersji w sprawie funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego jest wewnętrznym problemem Polski.

W Brukseli 10 tysięcy związkowców protestowało przeciwko wprowadzeniu zmian w prawie pracy. Między innymi przeciwko zwiększeniu w tygodniu godzin pracy z 38 do 48. Doszło do starć z policją. Podobne demonstracje związkowców rozpoczęły się również we Francji.

Przegląd wydarzeń sporządzili: Elżbieta Smorczevska, Janusz Sobieszczański

SPIS TREŚCI

<p>O Planie na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – Janusz Sobieszczański.</p> <p>Skrót Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.</p> <p>Działania Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikat z posiedzenia Prezydium KSN. - Stanowisko KSN ws. zmian Statutu NSZZ „Solidarność”. - Rozmowy przedstawicieli KSN z MNiSW. 	<ul style="list-style-type: none"> - Działania KSN ws. ustawy o Związkach Zawodowych. - Działania KSN ws. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. - Wystąpienie KSN ws. okresów zatrudnienia nauczycieli akademickich. - Działania KSN ws. ustawy o instytutach badawczych. <p>Wspomnienie o śp. Waldemarze Krajewskim.</p> <p>Wybrane wydarzenia.</p>
--	---

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Wojciech Pillich, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Weiss.

Redaktor naczelny: Janusz Sobieszczański,

opracowanie językowe: Jerzy Jackl, opracowanie techniczne: Elżbieta Smorczevska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; krajowasekcjanauki@gmail.com ; <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>